

נחל זהר

פירושים וחידושים בספר הזהר הקדוש

על סדר פרשת השבוע

על פי ההקדמות אשר בספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן מברסלב זצוק"ל

בוהר דא יפקון ביה מן גלותא ברחמים

לחבון דרך הלימוד ומטרת עלון זה נא עיין בהקדמה בגב העלון

תרגום ללשון הקודש

זהר הקדוש - תיקון כח

בראשית, בו שלש מצוות, האחת - יראת יהו"ה כמו זה: בראשית יר"א בש"ת, וחרו פשוהו. השנייה - ברית כמו זה: בראשית ברי"ת א"ש. שלישית - שבת כמו זה: שב"ת יר"א.

מצוה ראשונה יראת ה', עליה נאמר יראת ה' היא אוצר, ועוד נאמר בה יראת ה' ראשית דעת, ראשית חכמה יראת ה', ובודאי מי שאין בו יראה, שהיא אוצר, אין שם חכמה. האוצר של החכמה הוא היא ב'. ובתקון אחר, בראשית ב' ראשית, נקדה בהיכלו, עליה נאמר גן נעול אחותי כלח גל נעול מעין חתום, הגן הוא תורה שבכתב, שהוא ג'ן סדרים של התורה, גל הוא תורה שבפעל פה, ושניהם ב' מבראשית, מעין חתום זו ראשית נקדה בהיכלו.

ובמה הוא חתום? באות ו', ונעשית ב' עם החתימה של ו', מה שהיה ב' נעשית ב', וזו סתום וחתום, וינה של תורה סתום וחתום שלא יכנס נכרי לשם, וזה ו'ן המושמר בענביו ממשות ימי בראשית, ולא להגם תקנו בעלי המושנה, חתימות ו'ן שלא התנסף ויתערב בצד האחר, ועל חינו הזה נאמר לא עשה בן לכל גוי ומשפטים כל ידעום, פ"ן ודאי ו'ן, שבעים הפנים של התורה, ועליהם נאמר סוד ה' ליראיו.

התקנו של חינו הזה זה לבו של אדם, שאם הוא קנן חדש והתנסף בנין נסד, שהוא יצר הרע, צריך שלש פעמים הדחה, והן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר (אויב לג כט), ולא למגנא תקינו בכום דברכה אופ הכי הדחה ושטיפה, הדחה מבפנים שטיפה מבחוץ, למחוי תוכו כפרו, וראו דמלח וטהרו וקדשו (ויקרא טז יט), וכד איהו קנן דאיהו לבא דביא מלגא ומלכר, שריא תמן חכמה, דאתמר בה (משלי ח כב) ה' קנני ראשית דרבו קנני איהו קנן ודאי, ואם הוא קנן איהו דביא, אתמר ביה ונקה, ואם לאו לא ונקה כל חנוגע בה (שם ו כט).

וקנן דבר נש דא אתתא, ואיהו כום, להכי צריכה שטיפה ודחה, אם היא כום דברכה, ועלה אתמר (יחזקאל מר ל) להניח ברכה אל ביתה, ואם לאו אתקריאת כום התרעלה, וזו דילה עליה אתמר (משלי לא ו) תנו שכר לאובד וזו למרי נפש וכו', שדים דילה אינון אשכולות מרורות, אבל ו'ן דכום דברכה עליה אתמר (תהלים קד טו) וזו ישמח לבב אנוש דתמן פקודי יהו"ה ישרים משמחי לב (שם יט ששם) אתמר וזו ישמח לבב אנוש, ששם פקודי ה' ישרים משמחי לב, שהם האשכולות שלה.

בראשית ביה תלת פקודין, חד יראת יהו"ה כגונא דא בראשית יר"א בש"ת והא אוקמוהו, תנינא ברית כגונא דא בראשית ברי"ת א"ש, תליתאה שבת כגונא דא שב"ת יר"א.

פקודא קדמאה יראת ה', עליה אתמר (ישעיה לג ו) יראת יהו"ה היא אוצר, ועוד אתמר בה (משלי א ז) יראת ה' ראשית דעת, ראשית חכמה יראת ה' (תהלים קיא ו), ובודאי מאן דלית ביה דחילו דאיהו אוצר, לית תמן חכמה, אוצר דהא חכמה איהו ב', ובתקונא אחרא בראשית ב' ראשית, נקדה בהיכליה, עליה אתמר (שיר ד יב) גן נעול אחותי כלח גל נעול מעין חתום, גן איהו אורייתא דבכתב, דאיהו ג'ן סדרים דאורייתא, גל איהו אורייתא דפעל פה, ותרונה ב' מבראשית, מעין חתום דא ראשית נקדה בהיכליה.

ובמאי איהו חתום, באות ו', ואתעבדת ב' עם חתימו דו', מה דהיה ב' אתעבדת ב', וזו סתום וחתום, וינא דאורייתא סתום וחתום דלא ועול נכרעה תמן, ודא ו'ן המושמר בענביו ממשות ימי בראשית, ולא למגנא תקינו מארי מתניתין, חתימות ו'ן דלא ותנסף ויתערב בסמרא אחרא, ועל הא ו'ן אתמר (תהלים קמו יב) לא עשה בן לכל גוי ומשפטים כל ידעום, פ"ן ודאי ו'ן שבטין אפין דאורייתא, ועליהו אתמר (שם כח יד) סוד ה' ליראיו.

קנן דהא ו'ן דא לבא דבר נש, אם הוא קננא חתא ואתנסף בנין נסד דאיהו יצרא בישא, צריך תלתא זמנין דדחה, והן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר (אויב לג כט), ולא למגנא תקינו בכום דברכה אופ הכי הדחה ושטיפה, הדחה מבפנים שטיפה מבחוץ, למחוי תוכו כפרו, וראו דמלח וטהרו וקדשו (ויקרא טז יט), וכד איהו קנן דאיהו לבא דביא מלגא ומלכר, שריא תמן חכמה, דאתמר בה (משלי ח כב) ה' קנני ראשית דרבו קנני איהו קנן ודאי, ואם הוא קנן איהו דביא, אתמר ביה ונקה, ואם לאו לא ונקה כל חנוגע בה (שם ו כט).

וקנן דבר נש דא אתתא, ואיהו כום, להכי צריכה שטיפה ודחה, אם היא כום דברכה, ועלה אתמר (יחזקאל מר ל) להניח ברכה אל ביתה, ואם לאו אתקריאת כום התרעלה, וזו דילה עליה אתמר (משלי לא ו) תנו שכר לאובד וזו למרי נפש וכו', שדים דילה אינון אשכולות מרורות, אבל ו'ן דכום דברכה עליה אתמר (תהלים קד טו) וזו ישמח לבב אנוש דתמן פקודי יהו"ה ישרים משמחי לב (שם יט ששם) אתמר וזו ישמח לבב אנוש, ששם פקודי ה' ישרים משמחי לב, שהם האשכולות שלה.

במובא:

תורה כב

פרקא חמישאה דספרא דצניעותא

בראשית ברא. בראשית – מאמר, ברא – חצי מאמר.
אב ובן. סתים וגלוי. ערן עלאה דסתים וגלוי. ערן
תתאה:

א דע, שיש חותם, ויש חותם בתוך חותם. חותם הוא,
כי יש מוכיחי הדור, והם בחינות רגליו, ונקראים רגליו,
על שם שהם למודי ה', חינו שלומדין בבכיבול את ה',
שנותנין לו עצות, והם הולכים בשליחותו לישראל,
להוכיחם ולהחזירם להשם יתברך. ועל שם זה נקראים
בחינות רגליו, על שם העצה, כמו שפרש רש"י (שמות
יא) על "וכל העם אשר ברגליו": החולכים אחר עצתו,
ועל שם החליכה, שהולכים בשליחותו להוכיח כנ"ל:
וכשהשם יתברך גוזר גזרין בעולם, והדין הוא התורה,
כי צריך להיות דין תורה, ומחמת שהם למודי ה', הוא
מתעצץ עמהם, ומגלה להם הדין תורה שנגזר על הדור,
והם מכסים זה הדין תורה וחותרין אותו, בבחינת (שה"ש
ד): מעין חתום, שלא יינקו ממנו החיצונים, שלא יהיה
נעשה ממנו, חס ושלום, דין אכזרי. וזה בחינת (ישעיהו
ח): חתום תורה בלמדי; חינו, בלמודי ה' נחתם הדין
תורה, שלא יינקו ממנו החיצונים. והם, כשנגלה להם
הדין תורה, הולכים ומוכיחים הדור, כדי להחזירם למוטב
להמתיק הדין. ואפילו בשעת מוסר נזהרין להחתיים
ולתסתר, שלא יינקו ממנו החיצונים, בבחינת (איוב
לג): ובמסרם יחתם, ועל שם זה הן בחינת חותם. ואילו
הלמודי ה' מרבים שלום בעולם, כמו שפתוב (ישעיהו
נד): וכל בנוד למודי ה' ורב שלום בנוד, כי הולכים
לפשר ולעשות שלום בין ישראל לאביהם שבשמים,
ולפניו יתברך מקטינים הדבר וממליצים טוב בעדם,
ולפני ישראל מגדילים חסדא מאד, כמו שמצינו אצל
משה, שאמר להשם יתברך (שמות לב): למה יחרה אפך
בעמך; ולישראל אמר (שם): אתם חטאתם חטאה גדלה.
וכשהרע של הדור גובר על החותם הנ"ל ומקלקל אותו,
חס ושלום, אזי נתקלקל שלום העולם, ונעשה גרושין
ומחלוקת בעולם, הפך השלום, בבחינת (איוב יח) ומתבל
יגדוהו; כי מחותם נעשה נדת, כי הם במספר השווה,

ב ויש חותם שהוא למעלה מזה החותם, חינו בחינות
ידים המקבלים מוסר מאלו המוכיחים, בחינות (איוב
לז): ביד כל אדם יחתום. ויחידים זה בחינת אמונה,
שנתקבל בה המוסר, בבחינת: כאשר דבר ה' ביד משה,
בחינת (שמות יז): ויהי ידיו אמונה. וזה החותם צריך
שמירה יתרה שלא יתקלקל, חינו שלא יתקלקל האמונה,
כי בשחם ושלום נתקלקל החותם החיצון, ויכלו להתקרב
לחותם הפנימי, וינקלו החותם הפנימי על ידי קלקול
החותם החיצון, שהוא האמונה. וכשחם ושלום, נתקלקל
זה החותם הידים, נעשה מזה כפירות, שהיא הפך
האמונה, ונעשה אמונות בזביות. כי עקר העבודה זרה
אין לה בזה, אלא על ידי שמקבל מהידיים אלו, בבחינת
(שמות לב): וינקח מידם ויצר אתו בחרט (וכמבאר בזהר
פיתשא דף קצב). על פסוק זה לענין מעשה העגל: במה
אצלו בעובדא דא, בגין דוינקח מידם וכו'. אלו פד נטל
מידהוון הנה שדא לארעא, ואף על גב דישל לה לבתה,
לא הוה אצלה עובדא פישא דא וכו', עין שם). וגם תקונו
הוא גם כן רק על ידי בחינת הידים, בבחינת (בראשית
לה): ויתנו אל יעקב את כל אלקי הנכר אשר בידם,
כי מ"חותם" נעשה "נדת", בבחינת (ישעיהו א): ידיכם
דמים מלאו, כי יד במלואו (כזה: יוד דלת) הוא מספר
נדת, חינו עבודת אלילים שמטמאה בנדה (שבת פב):

ג וצריך לראות למלאות את הידים, שהיא האמונה, על-
ידי הארה משכבה רועים, שהם כלליות של כל מנהיגי
הדור, בבחינת (שמות כט): שבעת ימים תמלא ידם;
כי הם רועים האמונה לתקנה ולהשלימה, ועל שם זה
נקראים רועים, על שם (תהלים לז): ורעה אמונה; וכל
עקר אמונת ישראל משיבין הם להדור. וזה בחינת
(דברים לג): כל קדשיו בידך; שהם בחינת כלליות של
כל מנהיגי הדור. וזה בחינת (חושע יב): ועם קדושים
נאמן. ומשה, שהוא אחד משכבה רועים, נקרא על שם
זה רעיא מהימנא:

ד ואי אפשר לבוא לאלו הרועים, שהם כלליות של
הקדשה, אלא על ידי עזות, כמאמר רבותינו זכרונם
לברכה (אבות פ"ה): הוי עז כנמר, כמו שפתוב (שמות

טו): נחלת בעוד אל נזה קדשה; הינו, עלידי עזות נכנסין לתוך הקדשה. כי יש רועים של הסטרא אחרא, והם גם בן מפרסמי הדור, וכופין אנשים לתחות שעבודיהו, ועקר מלכותם הוא עלידי עזות, פי עזות – מלכותא בלא תגא (סנהדרין קה), והם בכלבים בעזותם, בבחינת (ישעיהו נו): ותכלבים עזי נפש המה רעים; והן פני הדור בפני הכלב (סוטה מט). ועל בן כדי להנצל מהם, מתחת ממשלתם, אי אפשר רק עלידי עזות, לעמד נגד עזותם, ואז: נחלת בעוד אל נזה קדשה – שנכנס לתוך הקדשה. וכל הקולות – הן של צעקה, הן של אנחה, הן קול שופר, הן קול זמרה – כלם הם בבחינת עזות, בבחינת (תהלים סח): הן יתן בקולו קול עז:

ה וצריך כל אדם לרחם מאוד על בשר הגוף, להראות לו מפל הארה ומפל השגה שהנשמה משגת, שהגוף גם בן ידע מואת החשגה, בבחינת (ישעיהו נח): ומבשרך לא תתעלב; מבשרך דיקא, שלא תעלים עיניך מלרחם על בשרך, הינו בשר גופך. כי צריכין לרחם מאוד על הגוף, לראות לזכבו, כדי שיוכל להודיע לו מפל ההארות וההשגות שהנשמה משגת. פי הנשמה של כל אדם היא רואה ומשגת תמיד דברים עליזים מאוד, אבל הגוף אינו יודע מהם, על בן צריך כל אדם לרחם מאוד על בשר הגוף, לראות לזכרו הגוף, עד שתוכל הנשמה להודיע לו מפל מה שהיא רואה ומשגת תמיד בנ"ל. ובשהגוף הוא בבחינת זו, היא טובה להנשמה, שלפעמים נופלת ממדרגתה. ובשהגוף צח ואור, תוכל הנשמה להתרומם ולחזור למדרגתה עלידי הגוף, הינו, עלידי תענוגי הגוף תוכל לזכור ולעלות לתענוגים שלה, פי מאחר שהגוף גם בן טוב ובשר, אינו נלכד בחתענוגים, ועל בן תוכל הנשמה לחזור עלידי תענוגי הגוף למעלתה, לתענוגים שלה. וכן גם בן עלידי הרשימות שיש בהגוף, עלידי הארות שהאירה בו הנשמה מקדם, תוכל עתה לזכור ולעלות ולחזור למדרגתה. וזה בבחינת (איוב יט): מבשרי אחזה אלוה – מבשרי דיקא, הינו עלידי בשר הגוף יחזה אלוה, הינו השגות אלקות, הינו, שהאדם בגופו יראה ויחזה השגות עליזות שהנשמה משגת תמיד בנ"ל. אבל פשיש להגוף עזות, מבחינת: ותכלבים עזי נפש – אין הנשמה יכולה לסמוך עצמה ולהתקרב אל הגוף להודיע לו מההשגות שלה, פי תוכל ללכד בתקף ועזות הגוף, מה שהגוף עז וחזק בהתאוות. וצריך לזה עזות דקדשה, הינו קולות הנ"ל, שעלידיזה משפר עזות הגוף, פי אנחה שוכרת גופו של אדם (ברכות נה).

ובשמשפר עזות ותקיפות הגוף, עלידיזה תוכל הנשמה להתקרב עצמה אל הגוף, פי לא תהיה נלכדת שם. וזה בבחינת (תהלים קב): מקול אנחתי דבקה עצמי לבשרי. עצמי היא הנשמה, שהיא עצם האדם, פי עקר עצמיות האדם, מה שנקרא אצל האדם אני, הוא הנשמה, שהיא עצם חקים לעד. אבל מחמת עזות הגוף בתאוותיו, אזי הנשמה, שהיא עצם האדם, רחוקה מבשרו וגופו, ועלידי קול אנחה, שהיא בבחינת עזות דקדשה בנ"ל, עלידי זה נשפר עזות גופו, ואז מתקרבת ומתדבקת העצם להבשר, הינו הנשמה להגוף. וזהו: מקול אנחתי דבקה עצמי לבשרי בנ"ל. ובבחינת קול התקיעות הוא בבחינת: מקול אנחתי, והוא משפר גופו של אדם, בבחינת (עמוס ג): אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו, ועלידם יוכל לבוא לרועים הנ"ל. וזה בבחינת: תקיעה, שברים, תרועה. תקיעה – הם הקולות, קול עז. שברים – שעלידם נשפר עזות הגוף בנ"ל. תרועה – בבחינת (שמואל ב ה): ואתה תרעה את עמי הנ"ל, שהם חרועים דקדשה, שאי אפשר להתקרב להם פי אם עלידי עזות דקדשה, שהם בבחינת קולות דקדשה, בבחינת קול שופר בנ"ל. וזה (בראשית יז): וימל את בשר ערלתם בעצם היום הזה, וכתוב (שם): בעצם היום הזה נמול אברהם. היום הזה – זה בבחינת קול שופר, שמצותו ביום (ר"ה כח: מגילה כ:), בבחינת (תהלים כ): יענך ה' ביום צרה; שעלידו נמול ונשפר ערלת בשר, ומקבל אור העצם:

ו וכן בכלליות בני האדם יש בבחינת עצם ובשר, הינו שהחכם האמת, שהוא בבחינת הנשמה להעם שהם למטה ממנו, הוא בבחינת עצם, והעם הם נגדו בבחינת בשר. ובשהם בבחינת בשר, כמו בשר הגוף בעצם האדם, הם שומעים הקול אנחה, הינו קולו של החכם, ושוכרת גופם, בבחינת אנחה שוכרת וכו', ועלידיזה יוכל לסמוך להתקרב אליהם, שהם בבחינת בשר, בבחינת מקול אנחתי דבקה עצמי לבשרי הנ"ל. אך בשאינם בבחינת בשר, אינם שומעים כלל קול האנחה הנ"ל, ואפלו אם שומעים קולו, אינם שומעים הקול בעצמו, פי אם קול הכרה:

ז וקול הכרה הוא: דע, פי פשנתעורר קול דקדשה, אזי מתעורר ממנו קול דסטרא אחרא, פי עלידי העברות נבראים מחבלים, והם צועקים: הב לן מזוני, הב לן חיי, ובשאיין מתגבר ומתעורר קול דקדשה, הם נחים, אך תכף

בחינת: ירושלים קריה נאמנה, כנ"ל:

ט ולבוא לעזות דקדשה הנ"ל הוא עלידי שמחה, בבחינת (נחמיה ח): כי חרות ה' היא מעוזכם, הינו עלידי בחינת נעשה ונשמע, שהוא בחינת השמחה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת פח): בשעה שאמרו ישראל נעשה ונשמע, ירדו ששים רבוא מלאכים, ונתנו שני עטות בראש כל אחד וכו', וכשחטאו נלקחו וכו', ועתיד הקדוש ברוך הוא להחזירם להם, שנאמר: ושמחת עולם על ראשם. נמצא, שנעשה ונשמע הם בחינת שמחה, בחינת: ושמחת עולם על ראשם, כנ"ל:

ודע, כי שני העדוים שהכתירו בחורב מנעשה ונשמע, הם בחינת בראשית ברא, כמוכא בספרא דצניעותא (פ"ח): בראשית – דא מאמר, ברא – חצי מאמר. דא עדן עלאה. עדן תתאה. חכמה עלאה. חכמה תתאה. אב וכן. כי נעשה ונשמע הוא בחינת נסתרות ונגלות: נעשה הוא בחינת נגלות, הינו המצוות שאפשר לכל אחד לקיים לפי מדרגתו, ונשמע היא בחינת נסתרות, מה שהוא גבוה ונסתר ממונו, שאינו יכול לעשות עבודה בזה. למשל: אצל כל מצוה יש דברים שפסיבות המצוה, כי מלבד הצווי הנאמר בתורה לקיים המצוה, יש עוד לזה דברים בתורה, כגון: וידבר ה' אל משה, ושאר דבורי התורה שפסיבות המצוה. ועבודה שיש בדבורי התורה חללו שפסיבות המצוה, הם בחינת נשמע, בחינת נסתר, כי המצוה בעצמה אינו יכולים לקיים, אף העבודה שיש באלו הדבורים אין אינו יודעים, וזה בחינת נשמע, בחינת נסתר. וזה בחינת תורה ותפלה; נעשה הוא בחינת תורה, הינו הנגלות, מה שיודע לקיים, ונשמע הם בחינת נסתרות, בחינת דבורי התורה, שהם הדבורים של התורה שפסיבות כל מצוה, שהם בחינת נסתר כנ"ל, שאינו יודע אף לעבד בזה את השם יתברך, בחינת תפלה, שהיא דבקות, כי שמיעה תליא בלבא (תיקון נח). כמו שכתוב (מלכים א ג): ונתת לעבדך לב שמע; ועבודה שפליב זו תפלה (תענית ב), הינו בטול ודבקות לאינסוף, כי אינסוף הוא בחינת מה שאין בו תפיסה, ומאחר שאין לו תפיסה בזה והינו בדבורי התורה הנ"ל, כי הוא בחינת נסתר כנ"ל, הוא בחינת תפלה, דבקות, שהוא רק בטול להאינסוף:

י ויש בכל דרגא ודרגא וכן בכל עולם ועולם, בחינת

שמתעורר קול דקדשה, הם מתעוררים תכף ומתחילין לצעק ולקטרג נגדו – וזהו קול ההברה שיוצא מקול הקדשה. וזה בחינת (ירמיה יד): אם עונינו ענו בנו הקדשה. אין עניה אלא לשון צעקה, הינו שהעונות צועקין בנו, בתוכנו ממש, עלידי שנתעורר קול דקדשה, וכמו שכתוב אצל הצרפתי (מלכים יז): באת אלי להפיר את עוני; הינו, כל זמן שלא היה שם אליהו, ולא היתה הקדשה גוברת כל כך, היו העונות שלה נחים, אף עלידי שנתעורר שם קדשת אליהו, היו נזכרים ונתעוררים עונותיה לצעק ולקטרג עליה. וזהו: אם עונינו ענו בנו – שהעונות צועקין בתוכנו, ואפלו בשאנו צועקים איזה קול דקדשה, אין אנו זוכין לשמע קול דקדשה בעצמו, לשבר עלידו עזות הגוף, כי אם קול הברה, שהוא קול העונות שנתעוררין נגד קול דקדשה, והם צועקים בתוכנו: ה' עשה למען שמך – שאתה בעצמך תעשה למען שמך ותרחם עלינו למענך לבד. וכשאנו בבחינת בשר להחכם, שהוא בחינת העצם, אזי אינו שומע תקול בעצמו הנ"ל רק תקול ההברה, הינו קול העונות שנתעוררים מזה תקול. וזה (ר"ה כז): התוקע בבור, בחינות (תהלים פח): שתני בבור תחתיות, וזהו מתאנח ותוקע על זה – אותם העומדים בחוץ, שאינם בבחינת בשר, אם קול שופר שמע – יצא, הינו שיוכל לצאת מתוך הרע שלו; ואם קול הברה שמע – לא יצא, כנ"ל. נמצא, בין קול אגחת האדם בעצמו אינו שומע אם אינו בבחינת בשר – שהגוף רחוק בלבד מהעצם הנשמה עד שאינו בבחינת בשר, ואזי אינו שומע קול אגחתו, וכן קול אגחת החכם, אם אינו בבחינת בשר להחכם, אינו שומע קולו, כי אם קול הברה כנ"ל:

ח ולבוא לבחינת בשר הוא עלידי השמוש; עלידי שמושמש את החכם, נעשה בחינת בשר להחכם, וכן עלידי שמושמש הגוף להנשמה בעשית מצוות מעשיות, נעשה הגוף בחינת בשר להנשמה. וכשהבשר בבחינת הזאת, אז (ישעיה מא): ולירושלים מבשר אתן – מבשר הנמול הנ"ל בשלם ירושלים, שהיא קריה נאמנה (שם א), הינו שזוכין לבוא לאמונה, שהיא פליליות הקדשה, שמקבלין מצדיקו הדור האמתיים, שאי אפשר להתקרב אליהם כי אם עלידי עזות דקדשה, שהוא בחינת כל תקולות דקדשה, שעלידיה משריין עזות דסטרא אחרא, שהוא בחינת עזות הגוף, וזוכין להתקרב ולהתדבק אליהם, ועלידיה זוכין לאמונה שלמה, שהוא

נעשה ונשמע, כי כל אחד לפי מדרגתו יש לו בחינת נעשה, בחינת תורה, הינו הנגלות לו; ובחינת נשמע, שהיא בחינת נסתרות, בחינת תפלה כנ"ל. כי מי שבא למדרגה גבוהה מהראשונה, אזי נעשה מהנשמע שלו בחינת נעשה, ואזי יש לו בחינת נשמע אחרת, וכן מדרגא לדרגא, וכן כל אדם לפי מדרגתו יש לו בחינת נעשה ונשמע. וכן בכל עולם יש בחינת נעשה ונשמע, כי מה שהוא להעולם הזה בחינת נשמע הוא לעולם העלגלים בחינת נעשה, ויש להם בחינת נשמע גבוהה ממנו, וכן מעולם לעולם. וזה בחינת תורת ה' ותורתו (ע"ז יט) – מתחלה תורת ה', שהוא בחינת נסתרות, הנסתרת לה' אלמנינו; ואחר כך פשוטא במדרגה גבוהה ממנה, נעשה תורתו – שנעשה מהנשמע נעשה, שהוא בחינת: והנגלות לנו ולבנינו. וזה (דברים כט): הנסתרת לה' אלמנינו – זה בחינת נשמע, והנגלות לנו ולבנינו – זה בחינת נעשה, עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת – שילך מדרגא לדרגא, שיבוא לעולם שיהיה מהנשמע נעשה. וזה: לעשות את כל דברי התורה – דברי התורה הם דבורי התורה שפכיבות המצוה, כגון וידבר כנ"ל, שהם בחינת נשמע כנ"ל, יהיה נעשה מהם בחינת נעשה. וזהו: עד עולם – שילך מדרגא לדרגא ומעולם לעולם, לעשות – לעשות דיקא, בחינת נעשה, את כל דברי התורה הזאת – דברי התורה הם בחינת דבורי התורה שפכיבות המצוה, שהם בחינת הנסתרות, בחינת נשמע כנ"ל, יהיה נעשה מהם בחינת נעשה, בחינת נגלות כנ"ל:

וצריך כל אדם שילך מדרגא לדרגא ומעולם לעולם, עד שיזכה בכל פעם לבחינת נעשה ונשמע גבוהה יותר, שיהיה נעשה אצלו בכל פעם מבחינת נשמע, בחינת נסתרות, בחינת תפלה, בחינת דברי התורה שפכיבות המצוה, בחינת תורת ה', יהיה נעשה מזה בחינת נעשה, בחינת נגלה, בחינת תורה, בחינת תורתו, יהי לו בחינת נשמע וכו' גבוהה יותר. וכן בכל פעם ילך מדרגא לדרגא וממעלה למעלה, עד שיבוא בראשית נקודת הבריאה, שהוא תחלת האצילות. ושם יש גם כן בחינת נעשה ונשמע, ובחינת נשמע שיש שם הוא תורת ה' באמת, כי בכל עולם ודרגא תורת ה' היא רק בשם המשאל, כי רק מחמת שנסתר ממנו נקרא תורת ה', וכשבא לשם נעשה תורתו. אך בחינת הנשמע שבתחלת האצילות היא תורת ה' באמת, כי אין גבוהה

משם, רק תורת ה' ממש. ואחר כך פשוטא כנ"ל באין סוף, אזי הנעשה היא בחינת תורת ה' ממש, והנשמע הוא בחינת תפלה ה'. כי יש תורת ה', כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ירושלמי ביכורים ור"ה): אני קימתי תחלה, וכמו שאמרו (סוטה יד): הקדוש ברוך הוא מלביש ערמים ומבקר חולים וכו'. וכן אמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות ו): מנין שהקדוש ברוך הוא מניח תפלין וכו'. וכן יש תפלה ה', כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שם ז): מנין שהקדוש ברוך הוא מתפלל, שנאמר: ושמחתים בבית תפילתי. נמצא שיש תורת ה' ויש תפלה ה', וכשזוכה להכלל באין סוף, אזי תורתו הוא תורת ה' ממש ותפלתו הוא תפלה ה' ממש; וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ב"ק צב): המבקש רחמים על חברו והוא צריך לאותו דבר – הוא נענה תחלה; כי מה שצריך לאותו דבר ואינו מבקש על עצמו הוא מחמת שהוא בבחינת אין, והוא בחינת תחלה, הינו קדם הבריאה, ומחמת שהוא בבחינת תחלה, על ידי זה הוא נענה תחלה. ולכאורה, אין לזה הענין חבור היטב למה שלמעלה. אך באמת מבאר זה הענין היטב למעין קצת, כי מבאר לעיל ולקמן, שבחינת תפלה ה' הוא בחינת קדם הבריאה, בחינת אין סוף, שהוא בחינת תחלה, ומחמת שזאת הבחינה היא בחינת אין, על כן אין מי שיזכה לזה, כי אם מי שהוא בבחינת אין, דהינו שהוא ענו באמת, ומבטל עצמו לגמרי בתכלית הפטול, באלו אינו בעולם, עד שנכלל באין סוף, ששם הוא בחינת תפלה ה' כנ"ל. וכזה מקשר היטב מה שמובא לקמן על מאמר רבותינו זכרונם לברכה: אלעזר זעירא וכו', שחשדוהו בגדלות ועל כן חבשוהו וכו', עין שם. ולכאורה אין קשר לענין פגם הגדלות להתורה הזאת, שלא נזכר כאן לכאורה מענין גדלות כלל. אך באמת על פי הנ"ל מבאר לעינים, שכל ענין זה לזכות לבחינת נעשה ונשמע הגבוה יותר, שהוא בחינת כלליות באין סוף, בתחלת הבריאה – כל זה אי אפשר לזכות כי אם על ידי ענוה באמת, שהוא בחינת אין כנ"ל. ועתה מבאר היטב קשר ענין זה "המתפלל על חברו והוא צריך וכו'" להתורה הזאת, כי זה שמתפלל על חברו אף על פי שהוא צריך לאותו דבר, זהו בחינת ענוה, בחינת אין, שמבטל עצמו, ואינו חושש על עצמו כלום, רק מרגיש צער ישראל חברו, ועל ידי הפטול זה הוא נכלל באין, שהוא בחינת תחלה, בחינת קדם הבריאה, בחינת נשמע, בחינת תפלה ה' כנ"ל, ועל כן הוא נענה תחלה, כי הוא בבחינת תחלה כנ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת אֵב וּבֶן, מֵאֲמָר וְחֲצִי מֵאֲמָר. כִּי הַנַּעֲשָׂה
 הוּא בְּחִינַת נִגְלָה, בְּחִינַת תּוֹרָה, בְּחִינַת בְּרָא, בְּחִינַת
 בֶּן, בְּחִינַת עֶדֶן תַּתְּאָה, בְּחִינַת חֲכָמָה תַּתְּאָה, בְּחִינַת
 חֲצִי מֵאֲמָר; כִּנְגֵד הַנַּעֲשָׂמָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּרֵאשִׁית,
 מֵאֲמָר הַשְּׁלֵם, חֲכָמָה עֲלֵאָה, עֶדֶן עֲלֵאָה, בְּחִינַת אֵב,
 בְּחִינַת תַּפְלָה, בְּחִינַת נִסְתָּר, כִּי כָל דְּרָגָא נִגְדֵי דְרָגָא
 שְׁלִמְעֵלָה מִמֶּנָּה הוּא בְּחִינַת חֲצִי מֵאֲמָר. כִּמּוּ הָאֵב
 כְּשִׁמְדִּיבְרָא, מְדַבֵּר מֵאֲמָר הַשְּׁלֵם, וּכְשִׁבְנוּ חֲסִטָּן מְדַבֵּר
 אַחֲרָיו, הוּא מְדַבֵּר רַק חֲצִי מֵאֲמָר – בֶּן כָּל דְּרָגָא נִגְדֵי
 דְרָגָא שְׁלִמְעֵלָה מִמֶּנָּה הוּא בְּחִינַת חֲצִי מֵאֲמָר, וְהַדְרָגָא
 שְׁלִמְעֵלָה מִמֶּנָּה הוּא בְּחִינַת מֵאֲמָר הַשְּׁלֵם נִגְדֵי, וְכֵן
 מְדַרְגָּא לְדְרָגָא, כִּי כָל בְּנֵי־אָדָם וְחַיּוֹת וְעוֹפוֹת וְצִמְחִים
 וְכָל הַדְּבָרִים שֶׁבִּזְהָה הָעוֹלָם הֵם רַק בְּחִינַת חֲצִי מֵאֲמָר
 נִגְדֵי הָעוֹלָם שְׁלִמְעֵלָה מִזֶּה הָעוֹלָם, כִּי הֵם רַק רְמוּזִים
 לְדְבָרִים הַגְּבוּהִים מֵהֶם, וְכֵן מַעֲוֵלִים לְעוֹלָם. וְכֵן כָּלִילִיּוֹת
 הַבְּרִיאָה נִגְדֵי קֳדָם הַבְּרִיאָה הִיא בְּחִינַת חֲצִי מֵאֲמָר, כִּי
 עֶקֶר שְׁלֵמוֹת – בְּאִינְסוֹף, וְשֵׁם הוּא בְּחִינַת מֵאֲמָר הַשְּׁלֵם.
 וְזֶה בְּרָא, שֶׁהוּא כָּלִילִיּוֹת הַבְּרִיאָה, הוּא חֲצִי מֵאֲמָר נִגְדֵי
 בְּרֵאשִׁית, שֶׁהוּא בְּחִינַת קֳדָם הַבְּרִיאָה, בְּחִינַת תַּפְלָה,
 כִּמּוּ בְּרֵאשִׁית – יֵרָא בִּשְׁת (תִּיקוּנִים תִּיקוּן ז'), שֶׁהוּא
 הַתַּפְלָה, בְּחִינַת (מִשְׁלִי לֹא): יֵרָאֵת ה' הִיא תַתְּהַלֵּל,
 שֶׁהוּא מֵאֲמָר הַשְּׁלֵם. וְעַל כֵּן אֲמוּנָה נִקְרָא יְרוּשָׁלַיִם
 כִּנְגֵד, עַל שֵׁם שֶׁעֶקֶר בְּנִינָה מִבְּרֵאשִׁית, שֶׁהוּא בְּחִינַת
 יֵרָאֵה שְׁלֵם, כִּי תִמְן יֵרָאֵה, תִּמְן שְׁלֵם. בְּרֵאשִׁית, יֵרָא
 בִּשְׁת, מֵאֲמָר הַשְּׁלֵם, כִּי אֲמוּנָה הוּא מְהֻרָּעִים כִּנְגֵד,
 וְלִהְיוֹתִים אֵי אִפְשָׁר לְהַתְקַרֵּב כִּי אִם עַל־יְדֵי עֲזוּת כִּנְגֵד,
 וְלִעֲזוּת זוֹכִין עַל־יְדֵי שְׂמִיחָה כִּנְגֵד, וְלִשְׂמִיחָה זוֹכִין עַל־
 יְדֵי בְּחִינַת נַעֲשָׂה וְנִשְׁמָע, שֶׁהוּא בְּחִינַת תּוֹרָה וְתַפְלָה
 וְכו' כִּנְגֵד. אֵד עֶקֶר שְׁלֵמוֹת הַשְּׂמִיחָה הוּא עַל־יְדֵי יֵרָאֵה,
 כִּי "וְגִילּוֹ בְּרַעְדָּה" כְּתִיב (תַּחֲלִים ב'), הִינּוּ, עֶקֶר הַגִּילָה
 וְהַשְּׂמִיחָה הִיא עַל־יְדֵי תַּפְלָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת יֵרָאֵה כִּנְגֵד,
 שֶׁהוּא בְּחִינַת נִשְׁמָע, בְּחִינַת מֵאֲמָר הַשְּׁלֵם, שֵׁשׁ
 עֶקֶר הַשְּׁלֵמוֹת כִּנְגֵד. נִמְצָא שֶׁעֶקֶר בְּנִין הָאֲמוּנָה, שֶׁהוּא
 בְּחִינַת יְרוּשָׁלַיִם קָרִיָה נִאֲמָנָה, זוֹכִין עַל־יְדֵי תַּפְלָה,
 שֶׁהוּא בְּחִינַת יֵרָאֵה, בְּחִינַת מֵאֲמָר הַשְּׁלֵם כִּנְגֵד. וְעַל
 כֵּן נִקְרָאת הָאֲמוּנָה יְרוּשָׁלַיִם, שֶׁהוּא יֵרָאֵה שְׁלֵם, כִּי
 עֶקֶר בְּנִינָה עַל־יְדֵי בְּחִינַת יֵרָאֵה, שֶׁהוּא בְּחִינַת מֵאֲמָר
 הַשְּׁלֵם, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת בְּרֵאשִׁית, יֵרָא בִּשְׁת, שֶׁהוּא מֵאֲמָר
 הַשְּׁלֵם כִּנְגֵד. וְזֶה (שֵׁם יט): עֲדוּת ה' נִאֲמָנָה – עֲדוּת ה',
 שֶׁהִם הָעֲדִיִּים כִּנְגֵד, נִאֲמָנָה, עַל־יְדֵי נִבְנִית הָאֲמוּנָה. וְזֶה
 (בְּרֵאשִׁית מט): מִשְׁם רָעָה אֶבֶן יִשְׂרָאֵל, וְתִרְגֹּמוֹ: אֵב וּבֶן.

וְזֶה מֵאֲמָר הַשְּׁלֵם, שֶׁהוּא אֵב וּבֶן כִּנְגֵד, כִּי חֲצִי מֵאֲמָר
 הוּא בְּחִינַת בֶּן לְחוּד, אֲכָל מֵאֲמָר הַשְּׁלֵם הוּא אֵב וּבֶן
 כִּנְגֵד, כִּי שֵׁם נִכְלָל הַכָּל, וְעַל־יְדֵי־זֶה יָכוֹל לָבוֹא לְבְּחִינַת
 רוּעִים כִּנְגֵד. וְזֶהוּ: מִשְׁם רָעָה אֶבֶן יִשְׂרָאֵל, כִּנְגֵד:

יֵא אֵד כְּשִׁרְצִים לְצֹאת מִמְדִּרְגַת נַעֲשָׂה וְנִשְׁמָע זֶה
 לְמִדְרַגַת נַעֲשָׂה וְנִשְׁמָע גְּבוּהָ מִמֶּנָּה, צְרִיךְ לְהִיטֵל יְרִידָה
 קֳדָם הָעֲלִיָּה, כִּי הִירִידָה הִיא תַּכְלִית הָעֲלִיָּה, כִּמּוּ שֶׁאֲמָרוּ
 רַבּוֹתֵינוּ זְכָרוֹנָם לְבָרַכָּה (ע"ז ד:): לֹא הָיָה דוּד רָאוּי
 לְאוֹתוֹ מַעֲשֶׂה וְכו'; לֹא הָיוּ יִשְׂרָאֵל רָאוּיִם לְאוֹתוֹ מַעֲשֶׂה,
 אֲלֹא שֶׁנִּתְּן הַשֵּׁם יִתְבָּרָךְ לָהֶם מְכֻשׁוֹל לְמוֹצֵת הָעוֹלָם, כִּמּוּ
 שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכָרוֹנָם לְבָרַכָּה שֵׁם: לְחֹרוֹת תְּשׁוּבָה.
 וְזֶה (יִשְׁעִיהוּ ג): וְהַמְכַשְׁלָה הִואֹת תַּחַת יָדָךְ – אֵלּוּ דְבָרֵי
 תּוֹרָה, שֶׁאֵין אָדָם עוֹמֵד עֲלֵיהֶם אֲלֹא אִם בֶּן נִכְשָׁל בָּהֶם
 (שְׁבַת קכ גִּיטִין מו). דְּבָרֵי־תּוֹרָה הֵם בְּחִינַת הַדְּבָרִים
 שֶׁסְּכִיבוֹת הַמַּצּוֹה, שֶׁהֵם וְיִדְבֵּר ה' אֵל מֹשֶׁה וְכו' כִּנְגֵד,
 שֶׁהֵם בְּחִינַת נִסְתָּר, בְּחִינַת נִשְׁמָע, בְּחִינַת תַּפְלָה
 כִּנְגֵד. עוֹמֵד עֲלֵיהֶם – זֶה בְּחִינַת תַּפְלָה, כִּי אֵין עֲמִידָה
 אֲלֹא תַּפְלָה (בְּרֻכּוֹת ו:), וְלַעֲשׂוֹת מִהַדְּבָרֵי־תּוֹרָה, שֶׁהוּא
 בְּחִינַת נִשְׁמָע, יִהְיֶה נַעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ בְּחִינַת נַעֲשֶׂה, עַד
 שִׁיְהִיָּה הָעֲמִידָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתַּפְלָה, יִהְיֶה עֲלֵיהֶם,
 הֵינּוּ שִׁיְהִיָּה לוֹ בְּחִינַת עֲמִידָה, בְּחִינַת תַּפְלָה, בְּחִינַת
 נִשְׁמָע גְּבוּהָ יוֹתֵר, כִּי בְּשִׁיְהִיָּה מִהַנִּשְׁמָע נַעֲשֶׂה יִהְיֶה לוֹ
 נִשְׁמָע גְּבוּהָ מִמֶּנּוּ כִּנְגֵד; וְזֶה אֵי אִפְשָׁר אֲלֹא אִם בֶּן נִכְשָׁל
 בָּהֶם, כִּי לַעֲלוֹת מְדִרְגָּא לְדְרָגָא צְרִיךְ יְרִידָה תַּחֲלָה, שֶׁהוּא
 הַמְכַשׁוֹל. וְזֶה (יִרְמִיָּה נ:): כִּיֹּם הַהוּא יִבְקֹשׁ עוֹן יִשְׂרָאֵל
 וְאֵינֶנּוּ; כִּי לַעֲתִיד יִהְיֶה כָּל תְּשׁוּבָה, וְעַל־יְדֵי הַתְּשׁוּבָה
 יִדְּוֹנֹת נַעֲשִׂין זְכוּת, וְיִהְיֶה נַעֲשֶׂה מַעֲבְרוֹת יִשְׂרָאֵל תּוֹרָה,
 וְעַל־כֵּן יִבְקֹשׁוּ אֵין הָעוֹנוֹת, כִּי יִבְקֹשׁוּ וְיַחֲפֹשׂוּ אֵין אַחֵר
 עוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל, אֵיךְ לִקְחִין עוֹד אֵינָה עוֹן כְּדֵי לַעֲשׂוֹת
 מִמֶּנּוּ תּוֹרָה. וְזֶהוּ: וְאֵינֶנּוּ, כִּי יִהְיוּ כָּל הָעוֹנוֹת נִכְלָלִין בְּאֵין,
 הֵינּוּ בְּאִינְסוֹף, שֵׁשׁ הָעוֹנוֹת נִתְּהַפְּכִין לְזְכוּת עַל־יְדֵי
 הַתְּשׁוּבָה, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת יְרִידָה תַּכְלִית הָעֲלִיָּה כִּנְגֵד. וְזֶה
 (הוֹשֵׁעַ יד): שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל וְכו', כִּי כְּשֶׁלֶּת בַּעֲוֹנָה, הֵינּוּ
 עַל־יְדֵי הַתְּשׁוּבָה יִהְיֶה נַעֲשֶׂה מַעֲבְרוֹת בְּחִינַת מְכַשְׁלָה,
 שֶׁהוּא הַתּוֹרָה כִּנְגֵד:

וְזֶה פְּרוּשׁ הַמַּשְׁנָה (אֲבוֹת פ"ח): יִהְיֶה בֶּן תִּימָא אוֹמֵר:
 הָיוּ עוֹ כִּנְגֵד וְכו'. נִמְצָא, שֶׁמְזַהֵר עַל עֲזוּת דִּקְדוּשָׁה,
 שֶׁצְּרִיךְ הָאָדָם שִׁיְהִיָּה עוֹ כִּנְגֵד כִּנְגֵד כָּל חֲקָמִים כִּנְגֵדוֹ
 לְמַנַּע אוֹתוֹ, חֵם וְשִׁלּוּם, מַעֲבֻדָּתוֹ. וְתַכְּפָה וּמִיד מְבָאָר שֵׁם

גדל הפגם והאסור של העזות פנים דסטרא-אחרא, כמו שכתוב שם: הוא היה אומר: עז פנים לגיהנם וכו'. ואם בן אפשר למעות, חם ושלום, כי בהכרח צריכין לעזות בשביל הקדשה כנ"ל, כי אי אפשר להתקרב אל הקדשה באמת כי אם על-ידי עזות כנ"ל, וכמו שאמר הוא עצמו: הוי עז כנמר; ומצד אחר העזות רע מאד, הינו מי שהוא עזות-פנים שלא בשביל הקדשה (מכל שכן מי שהוא עז פנים כנגד הקדשה, שמעיז פנים נגד יראי ה' וכיצא), שזה העזות רע מאד, כי עז-פנים לגיהנם. ואם בן, נפל פותא בכירא, כי אין יודעין איד להתנהג – על זה בקש התנא: יהי רצון שתבנה עירך במהרה בימינו (שלקאורה הוא פליאה גדולה וכל אדם משתומם על זה: מה פמיכות יש לתפלה זאת להקודם, וגם אין דרך המושג להתפלל תפלה ובקשה באמצע דבריו, אך עתה מבאר היטב), הינו שהתפלל, שיזכה לידע איד להתנהג בענין העזות, הינו שלא יהיה לו שום עזות דסטרא-אחרא, רק שיזכה שיהיה לו עזות דקדשה, שעל-ידו נבנה ירושלים קריה נאמנה, הינו שזוכין לאמונה על-ידי זה העזות, במבאר לעיל, שאי אפשר להתקרב להצדיקים אמתיים, שהם בחינות כלליות שבעה רועים, שהם כלליות הקדשה, שעקר האמונה נמשך על-ידם, כי אם על-ידי עזות כנ"ל. וזהו: יהי רצון שתבנה עירך במהרה בימינו, הינו שיהיה העזות עזות דקדשה, שמפנו נבנה ירושלים קריה נאמנה, כנ"ל. אך לבוא לזה הוא על-ידי ותן חלקנו בתורתך, הינו על-ידי שפשיגין בחינת נעשה ונשמע – שעושין מהנשמע נעשה, מתורת ה' – תורתו, דהינו שזוכה להשיג תורת ה' כנ"ל. וזהו: ותן חלקנו בתורתך – שיהיה חלקנו, שהוא החלק שלנו בהתורה, הינו בחינת תורתו, בחינת נעשה, בתורתך – הינו תורת ה' ממש, הינו שיזכה להכלל באין כנ"ל, שיזכה להשיג תורת ה', בחינת נשמע, שעל-ידי זה זוכין לשמחה כנ"ל, שעל-ידי זה זוכין לעזות דקדשה כנ"ל, בחינת: כי חדות ה' היא מעוזכם כנ"ל. וזה: ובשבת פנים לגיהנם; כי באמת זה העזות דקדשה נמשך מבשבת, כי לעזות דקדשה זוכין על-ידי שמחה וחרה, בחינת: כי חדות ה' היא מעוזכם כנ"ל, ולחדות ה' זוכין על-ידי בחינת נעשה ונשמע כנ"ל. ועקר שלמות השמחה הוא על-ידי יראה, שהיא בחינת נשמע, בחינת תפלה כנ"ל, ויראה היא בשבת, ירא בשבת, נמצא שזה העזות דקדשה נמשך מבשבת. וזה: ובשבת פנים לגיהנם, כי העזות הזאת דקדשה, שהוא

בחינת בשבת, הוא בחינת עדן, בחינת עדן עלאה וכו', שהוא בחינת נשמע, בחינת יראה, בחינת תפלה כנ"ל. ולבוא לעזות הזאת, התפלל: יהי רצון שתבנה עירך וכו' כנ"ל.

וזה פרוש: אלעזר זעירא הוה סים מסאנא אכמא. אמרו לה: מה עבדת. אמר: קא מתאבלינא על ירושלים (ב"ק נט) – כי היה מתאבל על ירושלים קריה נאמנה, הינו על קלקול האמונה. ועל-פן סים מסאנא אכמא, להורות שנתקלקל חותם הרגליו, ונעשה מ"חורתם" דם "נדת". וזה: מסאנא אכמא – שנתקלקל הרגליו ונעשה נדת, כי האי שחר אדם הוא (חולין מז); וזה נעשה על-ידי קלקול האמונה, כי עקר היא האמונה, במבאר למעלה (שעל-ידי קלקול האמונה, שהוא בחינת חותם הידין, נתקלקל מפילא חותם הרגליו, כי עקר הוא האמונה כנ"ל). אמרו לה: מי חשיב את לאתאבולי וכו' – הינו שחשדוהו שיש לו גדלות, ועל פן על ידך נתקלקלו הרגליו, בבחינת (תהלים לו): אל תבואני רגל גאווה; כי על-ידי גדלות נתקלקלו הרגליו, בבחינת: כל המתגאה, באלו דוחק רגלי השכינה. ועל פן, פיון שחשדוהו בגדלות, חבשוהו, כי ענש הגדלות הוא תפיסה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מגילה יג): ואם הגים דעתו, תקדוש ברוך-הוא משפילו, שנאמר: ואם אסורים בזקים. נמצא שענש הגדלות – תפיסה, ועל פן חבשוהו. אמר להו: בעו מנאי או אפעי מניכו – כי זה יהיה נפיון אם יש לי גדלות, אז ראוי שלא אוכל להשיב לכם, כי כל המתגאה, חכמתו מסתלקת מפנו (פסחים סו). בעי מניה: האי מאן דקץ בופרא מאי משלים. קץ בופרא – הוא בחינת שפגם בעזות. בופרא הוא בחינת עזות, בחינת קולות, כמו שכתוב (תהלים קד): הכפירים שאגים לטרף. ושאל: מאי משלים מי שפגם בזה העזות. והשיבו: משלים בופרא – כמו שפגם ישלם. ושאל: והא קא הוי תמרי – כי על-ידי זה שפגם בעזות, יכול לבוא לקלקול האמונה. וזה תמרי – בחינת (ירמיה ב): ההמיר גוי אלהים, ועמי המיר בבודי וכו'. והשיבו: ישלם תמרי – כמו שמוציא על קלקול האמונה. והא לא הוי תמרי – כי אף-על-פי-כן עדן לא בא לכפירות. והשיבו: בששים – הינו גיהנם, שכל העולם אחד מששים לגיהנם, כי עז פנים לגיהנם, כי הענשים של כל הדברים החליף אברהם אבינו עליו השלום, על שעבוד מלכיות, אך ענש העזות נשאר רק בגיהנם, וזה

השרת משתמשין בו, שנאמר: גבורי כח וכו'.

אי אפשר להתקרב אל הקדשה כי אם עלידי עזות, כמו שכתוב: הוי עז בנמר, כמבאר לעיל. וכן אמרו רבותינו זכרונם לברכה (ביצה כה:): לא נתנה תורה לישראל אלא מפני שהן עזין:

גדולה בושא, שנכפלה שני פעמים בפסוק (יואל ב): ולא יבשו וכו', ולא יבשו עמי לעולם (מו"ק ט:):

הנזעזעז ונהינהם הם בזה העולם ממש, אך אי אפשר לבוא לשם מחמת הקרירות שבצד צפון ודרום. וצער הבושא גדול מאד יותר מענש גיהנם, וכל יסורי עולם הזה יש בהם צער הבושא, שמתביש מחבריו על שיש לו יסורין. וכן לעתיד לבוא צער הבושא גדול מאד, ואפלו כל צדיק נכוח מחפתו של חברו, אוי לאותה בושא, אוי לאותה פלמה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (כ"ב עה), ואמרו שם: פני משה כפני חמה, פני יהושע כפני לבנה, אוי לה לאותה בושא, אוי לה לאותה פלמה וכו'; מפל שפן איך יתבישו החוטאים, רחמנא לצלן. ואם הוא במדרגה שאין צריך להתביש משום אדם, יש להתביש מתקדוש-פרוץ-הוא, כי הקדוש-פרוץ-הוא מקים כל התורה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: הקדוש-פרוץ-הוא קובר מתים וכו', הקדוש-פרוץ-הוא מבקר חולים וכו', ושאר מצות התורה שחשבו רבותינו זכרונם לברכה שהקדוש-פרוץ-הוא מקים אותם. וגם הקדוש-פרוץ-הוא מתפלל, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: מנין שהקדוש-פרוץ-הוא מתפלל וכו', ומאי מתפלל, יהי רצון מלפני וכו'. ובדאי שהקדוש-פרוץ-הוא מקים מצות התורה ותפלה כמו שראוי להקדוש-פרוץ-הוא. וכמה רחוק בין קיום התורה שלו ובין תפלה שלו, לתורה ותפלה של השם יתברך, כי כל אחד עובד השם יתברך לפי מדרגתו בבחינת נעשה ונשמע, הינו תורה ותפלה כנ"ל:

ובעת שהתחיל לומר התורה הזאת, התחיל מזה הענין הכתוב כאן, מענין הנזעזעז ונהינהם וצער הבושא וכו' כנ"ל, עד שנכנס בענין תורה ותפלה של השם יתברך בעצמו, ככתוב כאן, ואחר כך נכנס עלידייה מענין לענין עד שגמר כל התורה הנ"ל. אך בשעה שכתבתי לפני תורה זאת, הפך הדבר קצת וצוה עלי להתחיל התורה מענין חותם בתוך חותם כנ"ל, וה' יודע פונתו

שפגם בעזות דקדשה עלידי עזות פנים דסטרא-אחרא, ישלם בששים, הינו בגיהנם כנ"ל: ועזות דקדשה הוא בחינת תשרי, ועל כן נקרא ירח האתנים (מלכים א ח), מלשון תקיפות ועזות, כי אז צועקין ישראל קולות וקול שופר, שהקולות כלם הן בחינת עזות כנ"ל. ועל כן אז נחתמו ונתקנו שני החותמות, חותם בתוך חותם, כי עלידי עזות דקדשה זוכין לאמונה, שהוא בחינת חותם הדין, ועלידי זה זוכין לקבל מוסר ממוכיחי הדור, שהוא בחינת חותם הרגלין כנ"ל, שהם בחינת שני החותמות, חותם בתוך חותם, כנ"ל. וזה: תשרי, בגימטריא שתי פעמים חותם עם השתי תבות (כמובא בכתבי האר"י בכוונות נעילה והושענא רבא). ועל כן בתשרי שמתה ישראל, כי עזות הוא עלידי השמחה כנ"ל, כי תדות ה' היא מעוזם; וגם המקרא הזה נאמר על ראשי השנה:

(השמחות השיכים להתורה הזאת):

וזה: והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה (דברים ז). עקב – בחינת רגלין, ורגלין הם בחינת המוכיחים כנ"ל, ולתם מגלים הדינים, והם מוכיחים את הדור. וזה: והיה עקב תשמעון – הינו, שמבחינת רגלין, הינו המוכיחים, תשמעון את המשפטים האלה, הינו הדינים, כי לתם מגלים אותם כנ"ל, והם מוכיחים בזה את הדור כנ"ל:

כל הקולות הם בחינת עזות. קול המוכיח הוא בחינת קול שופר, כמו שכתוב (ישעיהו נח): בשופר תרם קולך, וכן קול נגינה. וזה בחינת (תהלים לג): היטיבו נגן בתרועה. קול הנגון הוא בחינת תרועה, בחינת שופר, בחינת: ואתה תרעה את עמי, כנ"ל:

בימי רבן גמליאל היה הדור, שהיתה תורתם בחינת נשמע, בחינת תפלה, וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מגילה כא): בימי רבן גמליאל היו לומדים תורה בעמידה. עמידה הוא בחינת תפלה כנ"ל. ועל כן משמט רבן גמליאל, בטל כבוד התורה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שם ובסוטה מט):

בכל עולם יש בחינת נעשה ונשמע. וכן בפלאכים יש נעשה ונשמע, כמו שכתוב (תהלים קג): גבורי כח עשי דברו לשמע בקול דברו, וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת פח): מי גלה רז זה לבני, רז שמלאכי

תקונא עשרין ותמניא

פְּרָאשִׁית בִּיה תִּלַּת פְּקוּדִין, חֵד יִרְאֵת ה' פְּנֻנָא דְּא פְּרָאשִׁית יִרְאֵת בִּשְׁתִּי וְהָא אוֹקְמוּנָהוּ, תְּנִינָא בְּרִית פְּנֻנָא דְּא פְּרָאשִׁית בְּרִית אִשְׁ, תְּלִיתָא שְׁבַת פְּנֻנָא דְּא שְׁבַת יִרְאֵת. – בְּרָאשִׁית, בְּתִיבָה כּוֹלֶלֶת זֶה אֲשֶׁר הִיא מֵאֹמֶר שְׁלֹם וּכְלָלוֹת הִבְרִיאה בַּח נִרְמֻזֹּת שְׁלוֹשׁ מִצְוֹת, הָאֶחָת יִרְאֵת ה', בַּחֲנִינֵת יִרְאֵת ה' הִיא תַתְּחִלָּל, שֶׁהִיא כְּתֹר הַתְּפִילָּה הַמְּבִיאה לְשִׁמְחָה וְלַעֲזוּת דְּקְדוּשָׁה שְׁעַל יְדֵה מִתְקַרְבִּים רוּעֵי הַדּוֹר שְׁעַל יָדִים מִקִּי בָלִים הָאֲמוּנָה, וְהִיא עֲזוּת דְּקְדוּשָׁה דִּיקָא עַל יְדֵי הַבּוֹשָׁה שֶׁהִיא הִירָאָה, כְּנֻן זֶה הַעֲנִיִּין שֶׁל הִירָאָה הֵנָּה בְּרָאשִׁית שֶׁהוּא מֵאֹמֶר הַשְּׁלֹם כִּנּוּל שֶׁהוּא תְּפִילַת ה' מִמֶּשׁ הוּא בְּצִירּוֹף אַחֵר בַּחֲנִינֵת יִרְאֵת בִּשְׁתִּי. וְהִקִּימוּ אוֹתוֹ אֶת הַמֵּאִ מִר גָּלוּת שׁוֹרְשׁוֹ עַל יְדֵי זֶה צִירּוֹף שֶׁהוּא בַּעֲצֻמוֹ בַּחֲנִינֵת הַקְּמָה וְעִמִּידָה שֶׁהִיא הַתְּפִילָּה כִּידוּעַ. מִצְוֹה שְׁנִיָּה וְהִיא תּוֹלְדָה לְמִצְוֹה הַנִּרְמֻזֹּת בְּצִירּוֹף הַקּוֹדֶם כְּנֻנִן זֶה שֶׁל צִירּוֹף חֹדֶשׁ הוּא בְּרִית אִשְׁ, שֶׁהוּא בַּחֲנִינֵת בִּשְׁר הַנִּימּוֹל בַּחֲנִינֵת מֶה שְׁגוֹף מִשְׁמֵשׁ הַנִּשְׁמָה וְהַעֵם אֶת הַצִּדִּיק, שֶׁנִּי עֵשָׂה לוֹ בִּשְׁר בְּקֶשֶׁר בְּרִית. לְקַבֵּל הַשְּׁגוּת הַנִּשְׁמָה וְאוֹרוֹת אִשְׁ הַנִּשְׁמָה, בְּבַחֲנִינֵת מִבְּשָׂרֵי אַחֲזָה אֱלֹקִים וְהוּא תְּלוּי בְּשִׁבִּירֵת עֲזוּת הַגּוֹף שׁוֹה נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי יִרְאֵת בִּשְׁתִּי כִנּוּל. מִצְוֹה שְׁלִישִׁית שְׁבַת שֶׁהוּא בַּחֲנִינֵת אֲמוּנָה שְׁמִקְבָּלִים מֵהַרְוּעִים בַּחֲנִינֵת מַלְכוּת בַּחֲנִינֵת יְרוּשָׁלַיִם קְרִיָּה נֶאֱמָנָה. כְּנֻן זֶה הַשְּׁבַת שְׁבָה תִּיקוֹן הָאֲמוּנָה נִרְמֹז בְּצִירּוֹף חֹדֶשׁ בְּמִילָה בְּרָאשִׁית וְהוּא שְׁבַת יִרְאֵת. כִּי דִיקָא הַתְּחִידָּ לָה עַל יְדֵי הִירָאָה שֶׁהִיא בּוֹשָׁה כִנּוּל יִרְאֵת בִּשְׁתִּי שְׁעַל יְדֵה זֹכֶה לְחַכְמֵי עֲזוּת הַגּוֹף וְלִזְכוּת לַעֲזוּת דְּקְדוּשָׁה וְעַל יָד זֶה לְהַתְקַרֵּב לְרוּעִים הַמְּשַׁלְּמִים הָאֲמוּנָה, וְאִז דִּיקָא בְּשִׁבַת הוּא שְׁלֻמוֹת הִירָאָה הַמְּבִיאה לְאֲמוּנָה וְאֲמוּנָה לִירָאָה וְחֹזֶר חִלּוּלָה, כִּי עַל יְדֵי שְׁמֵאֲמִין בּו יִתְבַּרֵּךְ הוּא יִרְאֵת אוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ וְעוֹלָה בְּכָל פַּעַם מַדְרָגָה לְמַדְרָגָה שֶׁל נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע וְשִׁמְחָה עַד שְׁזֹכֶה לְתוֹרַת ה' וִירְאֵת ה'.

פְּקוּדָא קְדָמָא יִרְאֵת ה', עֲלִיה אֶתְמַר (יִשְׁעִיָּה לֵג ו) יִרְאֵת ה' הִיא אוֹצָר, וְעוֹד אֶתְמַר בַּח (מִשְׁלֵי א ז) יִרְאֵת ה' רָאשִׁית דְּעַת, רָאשִׁית חֲכָמָה יִרְאֵת ה' (תְּהִלִּים קִיא י), וְבוֹדָאֵי מֶאֵן דְּלִית בִּיה דְּחִילוֹ דְּאִיְהוּ אוֹצָר, לִית תְּמֵן חֲכָמָה, אוֹצָרָא דְּהָא חֲכָמָה אִיְהוּ ב', וְכַתְּוִנָא אֶחָרָא בְּרָאשִׁית ב' רָאשִׁית, נְקוּדָה בְּחִלּוּלָה, עֲלִיה אֶתְמַר (שִׁיר ד יב) גֵּן נַעֲוֵל אַחֲוֵי כֹלָה גֵּל נַעֲוֵל מַעֲיֵן חֲתוּם, גֵּן אִיְהוּ אוֹרִיִּיתָא דְּכַתְּבָב, דְּאִיְהוּ גֵּן סְדָרִים דְּאוֹרִיִּיתָא, גֵּל אִיְהוּ אוֹרִיִּיתָא דְּכַעַל פֶּה, וְתִרְוִיחוֹ ב' מִפְּרָאשִׁית, מַעֲיֵן חֲתוּם דְּא רָאשִׁית נְקוּדָה בְּחִלּוּלָה. – וְעַתָּה מִפְּרָט מִצְוֹת הַכְּלָלוֹת בְּבְרָאשִׁית כִּנּוּל, מִצְוֹה רָאשׁוֹנָה יִרְאֵת ה' עֲלִיה נֶאֱמַר יִרְאֵת ה' הִיא אוֹצָר, כִּי הִיא אוֹצָר וְכִלִּי הַמְּחֻזָּק אוֹרוֹת הַנִּשְׁמָה, כִּי עַל יְדֵי בּוֹשָׁה שֶׁהוּא עֲזוּת דְּקְדוּשָׁה עַל יְדֵי זֶה מְכַנִּיעַ בִּשְׁר הַגּוֹף שִׁיְהִיָּה כִלִּי לְקַבֵּל אוֹרוֹת הַנִּשְׁמָה בְּתוֹכוֹ. וְעוֹד נֶאֱמַר בַּח יִרְאֵת ה' רָאשִׁית דְּעַת, כִּי

מִמֶּנָּה הַתְּחִלָּה וְהִירָאָה וְדִרְכָּה מוֹגִיעִים לְדַעַת הַנִּשְׁמָה וְתוֹרַת ה', וְהִיא הַקּוֹדֶמֶת כִּי הִינָּה רָאשִׁית חֲכָמָה, וְסִי בַת הַשְּׁגוּת אוֹרוֹת חֲכָמָה הַנִּשְׁמָה בְּתוֹרָה וְתְּפִילָּה, הִיא יִרְאֵת ה'. וְבוֹדָאֵי מִי שְׁאִין בּו יִרְאֵת, לְרָאוֹת גְּדוּלַת וְרוֹמְמוֹת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ וְכִי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ אֲשֶׁר הִינּוּ רַם נִישָׁא בְּכָל זֹאת רּוֹאֵה אוֹתוֹ וְיֵשׁ נַחַת מִמַּעֲשָׂיו הַטּוֹבִים וְהוּא מִשְׁפִּיעַ לוֹ חַיִּים וְכָל טוֹב, שְׁעַל יְדֵי זֹאת הִירָאָה שֶׁל הִירָאָה נִמְשַׁכֶּת בּו הַבּוֹשָׁה לְכַלְתִּי יַחְטָא, שֶׁהִיא הִירָאָה הִינָּה אוֹצָר וְכִלִּי הַחֲסֵנָה אִם תַּחֲסֹר בּו מִמִּילָא, אִין שֵׁם אֲצִלו חֲכָמָה וְאוֹר הַנִּשְׁמָה. הָאוֹצָר שֶׁל חֲכָמָה הִיא אוֹת ב' שֶׁל הַמִּילָה בְּרָאשִׁית, שֶׁהִיא כִלִּי כִנּוּל וְהִיא גַם מִרִּי מוֹת עַל ב' דְּבָרִים שֶׁהֵם פְּרָטִי כִלִּי הִירָאָה וְהָאוֹצָר כְּמוֹ שְׁמִכָּאֵר. וְכַתְּוִין אַחֵר שֵׁשׁ בְּצִירּוֹף הַמִּילָה בְּרָאשִׁית הִינָּה מִתְחַלֶּקֶת לְצִירּוֹף ב' רָאשִׁית כְּלוֹמֵר שְׁתֵּי הַתְּחִלּוֹת וְקִדְמָה לְאוֹרוֹת חֲכָמָה וְאוֹר הַנִּשְׁמָה, וְאוֹר הַנִּשְׁמָה הִיא נְקוּדָה בְּחִיכּוֹל יִתְבַּרֵּךְ, כִּי הִיא נְקוּדָה אֲשֶׁר אוֹר אִין סוֹף מִסְבָּב אוֹתָהּ וּמִשְׁפִּיעַ בַּח. עֲלִיה עַל הַמִּילָה בְּרָאשִׁית נֶאֱמַר גֵּן נַעֲוֵל אַחֲוֵי כֹלָה גֵּל נַעֲוֵל מַעֲיֵן חֲתוּם, גֵּן הוּא תוֹרָה שְׁבַתָּב, שֶׁהֵם גֵּן סְדָרִים שֶׁל פְּרָשִׁיּוֹת הַשְּׁבוּעַ שֶׁל הַתּוֹרָה, כִּי הִירָאָה אֶת ה', יִרְאֵת אֶת דְּבַר ה' יִרְצָה מִמִּילָא לְדַעַת דְּבָרֵי ה' לַעֲמֹד אֲשֶׁר בְּתוֹרָה שְׁבַתָּב הֵם אוֹתוֹת הַתּוֹרָה וְתִיבוֹת הַתּוֹרָה וְהַפְּרָשִׁיּוֹת אוֹרוֹת אֱלֹקוֹת הַמִּי תְּלַבְּשִׁים בְּגוֹף וּבִשְׁר הָאוֹתוֹת, גֵּל הוּא תוֹרָה שְׁבַעֲלָ פֶה שְׁמִגְלָה פְּנִימִיּוֹת כּוֹנֶנֶת תוֹרָה שְׁבַתָּב, וְשְׁנִיָּהם נִרְמֻזֹּת בְּגִימְטְרִיא שֶׁל אוֹת ב' מִבְּרָאשִׁית בַּחֲנִינֵת נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע בַּחֲנִינֵת נְגוּלוֹת הַתּוֹרָה שְׁבַעֲלָ פֶה בַּחֲנִינֵת גֵּל שֶׁהוּא גִילּוּי כִנּוּל בַּחֲנִינֵת הַנְּגוּלוֹת לָנוּ וּלְבָנֵינוּ. וְנִשְׁמָע הוּא הַנִּסְתָּר שֶׁהִיא תוֹרַת ה' שְׁאִין לָה גִילּוּי וּפִירּוּשׁ, מַעֲיֵן חֲתוּם זֶה הַמִּילָה רָאשִׁית שֶׁהִיא נְקוּדָה בְּחִיכּוֹל. וְיֵשׁ לוֹמֵר כִּי הִיכַל שֶׁהוּא אֲדָנִי הוּא אוֹצָר הַקֶּצֶר מִלְּמַטָּה בְּתַחֲלִילָתוֹ כְּנְקוּדָה וּמִתְרַחֵב לְמַעְלָה עַד אִין סוֹף. כִּי נְקוּדַת הַתְּחִלָּה שֶׁל הָאוֹצָר, שֶׁהוּא הִירָאָה וְהַבּוֹשָׁה וְעִנּוּיָה בַּחֲנִינֵת עֵקֶב עֲנוּוֹת יִרְאֵת ה', כִּי יִרְאֵת הַרוֹמְמוֹת הִיא הִיסוּד וְהַעֲקֵב וְעַלּוֹ נִבְנִית מִידַת הַעֲנוּוֹת, כִּי עַל יְדֵי יִרְאֵת רוֹמְמוֹתוֹ וְגְדוּלָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ מִשִּׁיג הָאָדָם קִמְנוּתוֹ, כִּי מִכַּעַ הַקִּמְנוּת שְׁבַטָּל בְּפָנֵי הַגְּדוּלוֹת שֶׁל יִתְרָךְ (תוֹרָה קַעֲד), הַמִּתְגַּלָּה דֶּרֶךְ תוֹרָה שְׁבַתָּב, מִכְּתָב אֱלֹקִים הוּא. וְשְׁבַעֲלָ פֶה הַמָּה, דְּבָרֵי הַחֲכָמִים, שֵׁשׁ לַחֲיוֹת יִרְאֵת מִפְּנִיָּהם גַם כֵּן כִּידוּעַ. וְזֶה הַמַּעֲיֵין הָאִין סוֹפִי שֶׁל הַשְּׁגוּת דְּרָגָה אַחֵר דְּרָגָה, הַשְּׁגוּת בְּתוֹרָה וְתְּפִילָּה, הוּא חֲתוּם בַּחֲנִינֵת חוֹתֶם בְּתוֹךְ חוֹתֶם. חוֹתֶם הַיְדִיִּים וְהַרְגָּלִים, כִּי זֶה בַּחֲנִינֵת הַחֲכָמִים בְּתוֹרָה שְׁבַתָּב וְשְׁבַעֲלָ פֶה, אֲשֶׁר לָהֶם שְׁלֻמוֹת הִירָאָה וְהַחֲכָמָה וְהֵם לִימוּדֵי ה' בְּתוֹרָה וּמִיַּעֲצִים לוֹ יִתְבַּרֵּךְ וְכֵן מוֹכִיחִים הַדּוֹר לְקִיּוֹם הַתּוֹרָה בְּחוֹתֶם הַפְּנִימִי שְׁלָהֶם, כִּי אוֹרוֹת הַנִּשְׁמָה חֲתוּמִים בָּהֶם, וְכֵן חוֹתֶם הַחִיצוֹן הִיא הָאֲמוּנָה שְׁמֵאִירִים בְּעַם. כִּי מַעֲיֵן הַחֲתוּם וְהַסְתוּם שֶׁל חוֹתֻמוֹת מוֹכִיחֵי הַדּוֹר הוּא גַם בַּחֲנִינֵת נְקוּדָה וְקוֹץ וְתִי חִילַת אוֹת יוֹד בַּחֲנִינֵת תְּחִילַת הָאֲצִילּוֹת שֶׁהִיא תוֹרַת ה' מִמֶּשׁ שֶׁהִשִּׁיג הַרוּעִה הַנֶּאֱמָן מִשֶּׁה רַבְּנוֹ אֲשֶׁר מִסֵּר מִדּוֹר לְדוֹר לְחַכְמֵי הַדּוֹר, כִּי קוֹצוֹ שֶׁל יוֹד הַנִּכְלָל בְּאִין סוֹף הוּא בַּחֲנִינֵת נְקוּדָה בְּחִיכּוֹל כִּנּוּל. בַּחֲנִינֵת בְּרָאשִׁית מֵאֹמֶר שְׁלֹם בַּחֲנִינֵת תְּפִילַת ה' מִמֶּשׁ. אֲשֶׁר הַנִּכְלָל בְּחִיכּוֹל, שֵׁם כּוֹלֵו

רק הוא יתברך אומר כבוד.

ובמאי איהו חתום, באות ו', ואתעבדת ב' עם חתי-
מו דו' ב', מה דהיה ב' אתעבדת ב', וין סתום וחתום,
ינא דאורייתא סתים וחתים דלא יעיל נוכראה תמן,
ודא וין המשומר בענביו מששת ימי בראשית, ולא
למנא תקינו מארי מתניתין, חתימת וין דלא יתנסך
ויתערב בסטרא אחרא, ועל האי וין אתמר (תהלים קמו
יב) לא עשה כן לכל גוי ומשפטים כל ידעום, כ"ן ודאי
ו"ן שבטין אנפין דאורייתא, ועליהו אתמר (שם כה
יד) סוד ה' ליריאיו. ובמה הוא המעין חתום, באות ו'
המרמוז על שית פרקין דרגלין, רגל הו' שהם החכמים
לימוד ה' הנותנים לו יתברך עיצות נצח וחוד, והולכים
ברגליה בשליחותו להוכיח את ישראל. ונעשה אות ב'
של בראשית, בחינת תורה שבכתב ושבעל פה כנ"ל של
החכמים לימודי ה' ועיצות שדולים משם כנ"ל עם חותם
הו' המה החכמים, מה שהותמים הדין הנסתר שנגזר
למעלה שגילה להם ה' יתברך סודו, על ידי ציור של
אות ו', נעשה ציור אות ב' סתומה בחינת תפילת ה'
הנסתרת. כי מה שהיה ב' שהיא תורת ה' הגלויה לחד
כמים נעשה ב' סתומה, בחינת תפילת ה' כלפי מדרגת
עם ישראל, אשר מקבלים רק התוכחה הנובעת מסוד
גזרת התורה, וין וסוד גזרה סתום וחתום בשתי חותמות
המגנים מפני החיצוניים. וין של תורה תורת ה' ורדי
מיו שאצילות שמי שאין ראוי לו הופכו לדין ולכן סתום
והתום שלא יכנס זר נוכרי לשם לינוק, וזה וין המשומר
והתום בענביו שהם החכמים השומרים אותו מששת
ימי, שהוא אות ו' (שש) המרמוז על החכמים לימודי ה'
אשר עמם התייעץ בבריאית העולם וכן בכל פעם (כמו
בא בתורה ו"ז) בראשית המשיגים סוד בראשית מאמר
השלם תפילת ה' בזכות שהצדיק הוא ירא בשת בשלי-
מות, ולא לחינם התקינו בעלי המשנה גזרה, חתימת וין
בשתי חותמות שלא יתנסך ויתערב בצד האחר, שהוא
ענין יניקת החיצונים, שנעשה כוח חיצוניות שהוא הצד
האחר מן הקדושה והוא הצד המסתיר האלוקות הפני-
מית, שלא יהיה בחינת נידת הפך חותם שהוא עבודה
זרה וצד אחר נפרד בחינת אחוריים והסתרת. ועל היין
הזה המשומר החתום והסתום, באמונה תוכחה וחתומה
גזר הדין, נאמר לא עשה כן לכל גוי ומשפטים כל יד-
עום, כ"ן ודאי מרמוז בגימטרא זהה שלו שהוא ו"ן כי
שניהם גימטריא שביעים כנגד שבעים פנים של תורה,
ועליהם על אלו פנים שהוא אור הפנים שבתורה, הפך
אחור והצד האחר, נאמר סוד (גימטריא שביעים) ה'
ליראיו. המה החכמים הצדיקים כנ"ל לימודי ה', היודעים
סוד הגזרה ויודעים סוד תורת ה' שבאצילות ומוכיחים
הדור. וכי ודאי הגויים והחיצונים כל ידעום כי הצדיקים
חתמו הדין תורה.

קנקן דהאי ו"ן דא לבא דבר נש, אם הוא קנקנא חתא
ואתנסך ביון נסך דאיהו יצרא בישא, צריך תלתא
זמנין דהחה, וכן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלש עם
גבר (איוב לג כט), ולא למנא תקינו בכום דברכה
אוף חבי דהחה ושיטיפה, דהחה מבפנים שטיפה מבחוץ,
למחוי תוכו כברו, ורזא דמלה וטהרו וקדשו (ויקרא טז

יט), וכד איהו קנקן דאיהו לבא דכיא מלנא ומלבר,
שריא תמן חכמה, דאתמר בה (משלי ח כב) ה' קנני
ראשית דרכו קנני איהו קנקן ודאי, ואם האי קנקן איהו
דכיא, אתמר ביה ונקח, ואם לאו לא ינקח כל הנוגע
בה (שם ו כט). קנקן של היין זה ליבו של האדם המ-
שיג השגות בחינת לב בשר, ובשרי אחזה אלוך, שהם
סודות התורה ויין של תורה, אם הוא קנקן חדש, שבכל
פעם זוכה לנעשה ונשמע חדשים, ובכל זאת היין התנסך
ביון נסך שהוא יצר הרע, המסיתו לבחינת עבודה זרה
שהיא הגאווה הפך הירא בשת, זאת העבודה זרה בחי-
נת נידת, מפני כי אין חותם שישמור על היין והסודות
ויונקים ממנו החיצונים בדמיון, או לחשוב מתוך הכנה
שאינה נכונה של הסודות, מחשבות מרחיקות לקטרג על
ישראל ולעורר דינים ח"ו, או לחשוב בסוד אהבת ה' ח"ו
כי הוא יתברך ותרן, לכן כי להתנקות מהדעות הכוזבות
הנ"ל צריך שלוש פעמים דהחה, כמו הרמז בכתוב, וכן
כל אלה יפעל א"ל פעמים שלש עם גבר, לייסרו בייסורי
הגוף ולזכך ליבו כדי שיהיה בשר ראוי לקבל אור הנ-
שמה, לאור באור החיים ביראת בשת כראוי, כי סוד
ה' ליראיו כנ"ל לקבל הסוד כראוי להתקרב מן היראה
לחיים ומן אהבה, ולא לחנם תקנו כום של ברכה אך כך
שצריך דהחה ושיטיפה, דהחה מבפנים כנגד חותם הפ-
נימי של הרגלים, לקבל השגת סוד גזר הדין כדי לחותמו
ולבטלו על ידי התוכחה ליראה ותשובה, שטיפה מבחוץ
לתקן האמונה על ידי רועי הדור כדי לקבל המוסר ליראה
כראוי לחיים, כדי שיהיה תוכו כברו, דהיינו כפי האמור
נה בחינת כברו, כך יקבלו התוכחה לשוב בתשובה ולב-
טל סוד גזר הדין החתום בפנים בחינת תוכו, וסוד הדבר
– וטהרו קדשו, לטהר הלב מן היצר הרע שורש פגם
העבודה זרה הפך האמונה, שהוא חותם החיצון כנ"ל,
וקדשו להבא בהשגה חדשה כראוי, להשיג היין אשר
חתום בחותם הפנימי היין הקדוש והמובדל. וכאשר חק-
קן שהוא לב זך מבפנים ומבחוץ, שיש לו חותם פנימי
וחיצוני כנ"ל בחינת רגלין וידיים כנ"ל, אזי זוכה לברא-
שית ירא בשת, לעלות בכל פעם מחצי מאמר למאמר
שלם, כי שורה שם במקום הלב הטהור והקדוש חכמה,
שנאמר בה ה' קנני ראשית דרכו, קנני הוא קנקן ודאי,
שה' עשה אותי כלי ראוי לקבל השגות הנשמה, להשיג
ראשית דרכו, שהיא התורה המורה דרך, להשיג תור-
תו שהוא בחינת ראשית, בחינת מאמר השלם בחינת
תפילה, וזהו קנקן ודאי דייקא, כי השגת האלוקות הוא
ידיעה ודאית של קיומו יתברך, (עיין תחילת ספר דעת
ותבונה לבן איש חי) ואם הקנקן הזה שהוא הלב בשר
הוא זך, נאמר בו ונקח, כי בכוח יראת השמים והבושת
המסורה ללב יקבל בתוכו השגות נקיות, וגילוי רחמי ה'
שבאצילות בחינת י"ג מידות של רחמים שהאחרון בהם
הוא ונקח, ויוכל לבטל כל דין וגזרה, ואם לאו נקי הוא
אזי לא ינקח כל הנוגע בה בכום היין, כי יהפך היין ליין
נסך ח"ו על ידי יצר הרע בחינת איסור אשת איש ח"ו
על ידי הגאווה הפך ירא בשת הפך עקב ענווה, בחינת
נפש יקרה אשת איש תצוד, בחינת קבלה (סוד התורה)
גימטריא נואף כמוכא בדברי רבנו. כי נופל סוד האהבה
הייחוד למקום החיצונים והקליפות. בחינת בשת דסטרא

אחרא הפך ירא בשת.

וְקִנְיָן דְּבַר נֶשׁ דָּא אֲתֵתָא, וְאִיהוּ בּוֹס, לְחֵכֵי צְרִיכָה שְׁיִי טִיפָה וְהִדְחָה, אִם הִיא בּוֹס דְּבִרְכָה, וְעֵלָה אֲתֵמַר (יחזקאל מ"ד ל) לְהִנִּיחַ בְּרִכָּה אֶל בֵּיתָךְ, וְאִם לֹא אֲתֵקְרִיאת בּוֹס הַתְּרַעְלָה, וְיִין דִּילָה עֲלִיהָ אֲתֵמַר (משלי לא ו) תִּנּוּ שֹׁכֵר לְאוֹבֵד וְיִין לְמִרְי נֶפֶשׁ וכו', שְׂדִים דִּילָה אֵינִין אֲשִׁבּוּלוֹת מְרוּרוֹת, אֲבָל יִין דְּבּוֹס דְּבִרְכָה עֲלִיהָ אֲתֵמַר (תהלים קד טו) וְיִין יִשְׂמַח לִבִּי אֲנוֹשׁ דְּתַמָּן פִּקּוּדֵי ה' יִשְׂרִים מְשֻׁמְחֵי לֵב (שם יט טו), דְּאֵינִין אֲשִׁבּוּלוֹת דִּילָה. – וְקִנְיָן שֶׁל אָדָם זֶה אִשָּׁה, הֵנָּה כְּמוֹ גּוֹף הָאָדָם בִּיחָם לְנִשְׁמָתוֹ כִּךְ הָעַם מְשֻׁמְשִׁים לְצַדִּיק כְּגוֹף לְנִשְׁמָה וְצִרִיךְ לִרְאוֹת שֶׁהַגּוֹף יִשְׁגֶּה הַשְּׁגוֹת וְיֻכַּל לְהַזְכִּיר לְנִשְׁמָה מִהַשְּׁגוֹתֶיהָ, כִּי כִשְׁהַגּוֹף כִּשֶׁר לֹא עֲזוֹת דִּסְטֵרָא אַחֲרָא, אִזִּי הַנִּשְׁמָה מֵאִירָה בּוֹ הַשְּׁגוֹת אֲלוֹקוֹת בַּחֲנִינָה מִבְּשָׂרִי אַחֲזָה אֲלוֹק, וְאִזִּי עַל יְדֵי תַעֲנוּגֵי הַגּוֹף הַבָּאִים מִן הַקְּדוּשָׁה שֶׁהוּא בָּחִי נֶת רִשְׁמֻּוֹ שֶׁל הַנִּשְׁמָה, תֻּכַּל גַּם הַנִּשְׁמָה לְהַתְּרוֹמֵם וְלִדְוֹר לְמַדְרַגְתָּהּ, וְכֵן הָעַם הַכִּשֶׁר הִירָא בִּשְׁת, וְשִׁמְחָה, יֻכַּל לְקַבֵּל אֹר חֶכֶם הָאֲמִת הַצַּדִּיק הַרוּעָה הַנֶּאֱמָן, וְיֻכַּל הָעַם לְרוֹמֵם אֶת הַצַּדִּיק בַּבַּחֲנִינָה וּמִתְּלִמִּידֵי יוֹתֵר מְכּוּלָם, וְכֵן אָדָם בִּיחָם לְעַצְמוֹ כִּנ"ל בֵּינָן סוּדוֹת הַתּוֹרָה וְהַלֵּב הַמִּקְבֵּל מֵהֶם כִּנ"ל וְכֵן גּוֹף הָאָדָם בִּיחָם לְאִשְׁתּוֹ הֵם כֵּיין וְכוּם, כִּי הָאִשָּׁה הִיא בַּחֲנִינָה קִנְיָן וְכֵלִי לְקַבֵּל אֹר הָאִישׁ, וְהִיא בּוֹס וְכֵלִי בִיחָם אֵלָיו, לְכֵן צְרִיכָה שְׁטִיפָה וְהִדְחָה שֶׁהוּא בַּחֲנִינָה זִיכּוֹךְ בִּשֶׁר הַגּוֹף לִזְכוּת לְעֲזוֹת דְּקְדוּשָׁה שֶׁהִיא הַבּוּשָׁה, כְּדִי לְקַבֵּל הַשְּׁגוֹת נִשְׁמָת וְחֻכְמָת בְּעֵלָה הַמִּמְתָּקָה, שְׁטִי פַּה מִבְּחוּץ בַּחֲנִינָה חוֹתֵם הַיָּדִים, בַּחֲנִינָה חִיּוּק הָאֲמוּנָה שֶׁל הָאִשָּׁה, וְהִדְחָה מִבְּפָנִים בַּחֲנִינָה חוֹתֵם הַרְגֵלִין, שֶׁהִי בְּעַל מִשְׁנָה פָּנֵי הַשְּׁלוֹם וְחוֹתֵם גִּזְרֵי הַדִּין וּמִדְּבַר עֵימָה בְּרִכּוֹת וְרַחֲמִים, כִּי אִם הִיא בּוֹס שֶׁל בְּרִכָּה רוּצָה לְהִיּוֹת, לְקַבֵּל בְּרִכָּת בְּעֵלָה וְלְהוֹלִיד יֵלָדִים לְחַמְשִׁיךְ הַדּוֹרוֹת בָּחִי נֶת בְּרִכָּה, בַּחֲנִינָה הֵנָּה כֵּן יִבּוֹרֵךְ גִּבֵּר יִרָא ה', יִרָא ה' דִּיִּקָּא בַּחֲנִינָה יִרָא בִּשְׁת, לְכֵן אֲשַׁתְּךָ כְּגַפְּן פּוֹרִיָה בִּירְכָתִי בְּתִיךְ, שְׁמַת־בְּרִכָּת כְּכוֹס שֶׁל בְּרִכָּה, וְעֵלָה נֶאֱמַר לְהִנִּיחַ בְּרִכָּה אֶל בֵּיתְךָ (יחזקאל מ"ד ל'), בֵּיתוֹ זֶה אֲשַׁתּוֹ, כִּי הַבֵּית הוּא הַכֵּלִי לְאָדָם, וְכִשְׁהַכֵּלִי כִּשֶׁר תּוֹנֵחַ בּוֹ מִלְמַעַה הַשְּׁגָת הַבְּעַל שֶׁהוּא בַּחֲנִינָה נִשְׁמָה לְאִשָּׁה שֶׁהִיא בַּחֲנִינָה בִּשֶׁר גּוֹף, זֹאת הַפֶּעַם בִּשֶׁר וּמִבְּשָׂרִי, וְזֶהוּ שִׂיאִיר בַּה בְּרִכָּת הַתְּרוּמָה הָעֵלִיוֹנָה שֶׁל בַּחֲנִינָה כְּהִנִּים בַּחֲנִינָה חֶסֶד וְאוֹר הַנִּשְׁמָה, בַּחֲנִינָה רֵאשִׁית עֲרִיסוֹתֶכֶם בַּחֲנִינָה הַפְּרִשָׁת חֵלָה שֶׁהוּא רִמּוֹ עַל תִּיקוֹן חֲטָא חוּוֹה וְהַנְּחָשׁ הָעֵז פָּנִים, רֵאשִׁית דִּיִּקָּא בַּחֲנִינָה יִרָא בִּשְׁת בַּחֲנִינָה, יִרָאָה וְתַפִּילָה בַּחֲנִינָה מֵאֲמַר הַשְּׁלֵם הַמֵּאִיר בְּאִישָׁה שֶׁהִיא בַּחֲנִינָה חֲצִי מֵאֲמַר, בַּחֲנִינָה פִּלְגָא גּוֹפָא דְּאָדָם. כֹּל זֹאת תִּזְכֶּה הָאִשָּׁה יִרָאָה ה' הִיא תִתְהַלֵּל, וְאִם לֹא הִינָה כִּשְׂרָה, נִקְרָאת הָאִשָּׁה בּוֹס הַתְּרַעְלָה, בַּחֲנִינָה רַעַל הַפּוֹרְעָנוֹת שֶׁל גִּזְרֵי הַדִּין שֶׁל הַגְּלוּת וְהִרְיֻחוֹק מִהַשְּׁגָת אֹר הַנִּשְׁמָה, וְאִין בַּה שְׁטִיפָה וְהִדְחָה וְזִיכּוֹךְ אֲלֵא יוֹנְקִים הַחִיצוֹנִים מִן הֵיין, וְעַל הֵיין שֶׁלָּה נֶאֱמַר תִּנּוּ שֹׁכֵר לְאוֹבֵד וְיִין לְמִרְי נֶפֶשׁ יִשְׁתָּה וְיִשְׁכַּח רִישׁוֹ וְעִמְלוֹ לֹא יִזְכֵּר עוֹד, כִּי מִפְּנֵי עֲזוֹת הַגּוֹף לֹא תֻכַּל לְקַבֵּל אֹר סוּד הֵיין הַכִּשֶׁר וְהָאֲרֵת נִשְׁמָת בְּעֵלָה, וּנְפִשָׁה מֵרָה מִפְּנֵי כֹל הַבְּרָה וְקוֹל דִּסְטֵרָא אַחֲרָא וְקוֹל הָעוֹנוֹת הַצּוֹעֲקִים בַּה מִמְרַמְרִים נִפְשָׁה, שְׁשׁוּמַעַת קוֹלִם בְּמָקוֹם קוֹל דְּקְדוּשָׁה, וְהֵיין נִמְסֵר לְחִיצוֹנִיִּים, עַד שׁוֹכַח

הַגּוֹף רִישׁוֹ וְעִנּוּוֹה וִירָאָה שֶׁלּוֹ וְעִמְלוֹ בְּקְדוּשָׁה לֹא יִזְכֵּר עוֹד כְּבִיכּוֹל, וְתִיקוֹן הוּא לְבִקֵּשׁ מֵה', עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמִךְ, שֶׁהוּא רְצוֹן דְּקְדוּשָׁה בְּעִנּוּוֹה גְּמוּרָה לְמַעַן שְׁמוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּלִבְד, כֹּל זֶה דִּיִּקָּא מֵתוֹךְ שְׁבִרוֹן הַלֵּב עַל הִרְיֻחוֹק מִן הַקְּדוּשָׁה, וְזֶהוּ עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמִךְ, שֶׁאֲתָה בְּעַצְמְךָ תַּעֲשֶׂה לְמַעַן שְׁמִךְ שֶׁהוּא בַּחֲנִינָה תַפִּילָה ה' שְׁמַת־פִּלָּל עַל עַצְמוֹ בַּחֲנִינָה נִשְׁמַע וְאַחֲרֵי כֵן נַעֲשֶׂה תּוֹרָה ה' בַּחֲנִינָה נַעֲשֶׂה. שְׁעַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה שְׁמַחָה וְעֲזוֹת דְּקְדוּשָׁה וְהַתְּקַרְבוֹת לְצַדִּיקִים לְקַבֵּל אֹר הַנִּשְׁמָתֶם כְּגוֹף הָעַם וְנַעֲשֶׂה הַתִּיקוֹן. כִּי לְפָנֵי הַתִּיקוֹן אִזִּי הַשְּׂדִים שֶׁלָּה שְׁהִיו אֲמוּרוֹת לְהִיּוֹת מְבוֹרְכוֹת לְהַשְׁפִּיעַ אֹר הַבִּינָה וְנִבּוּאָה לְבִנְיָה לְהַמְשִׁיךְ אֹר הַשֵּׁם מְדוּרָה לְדוֹר, אִךְ שְׂדִיהֶם הֵם הַפֶּךְ הַבְּרִכָּה כִּי הֵן אֲשִׁבּוּלוֹת מְרוּרוֹת, בְּתַרְעֵלָת הַנֶּפֶשׁ הַמְּקוֹלֶלֶת כִּנ"ל בְּעוֹנוֹת וְעֲזוֹת הַגּוֹף כִּנ"ל, אֲבָל בְּעַת הַתִּיקוֹן וְהַתְּשׁוּבָה כִּנ"ל בַּחֲנִינָה בְּקִשָּׁת הָאֲמִת בְּעִנּוּוֹה, עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמִךְ כִּנ"ל, אִזִּי הֵיין שֶׁל בּוֹס שֶׁל בְּרִכָּה, סוּד יִין הַתּוֹרָה הַמֵּאִיר מִחֶכֶם הָאֲמִת בְּבִרְכָתוֹ לְעַם, מֵאִישׁ לְכוֹס לְכוֹס וּמִבְּעַל לֹא־ שְׁתוֹ עֲלֵיוֹ נֶאֱמַר וְיִין יִשְׂמַח לִבִּי אֲנוֹשׁ, כִּי הַשְּׁגוֹת הַתּוֹרָה מְדֻרָּה לְדִרְגָּה בַּחֲנִינָה כְּתָרִי נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע מִבִּיאִים לְשִׁמְחָה שֶׁל לִבִּי וְכוּם אֲנוֹשׁ, שְׁשֵׁם בְּמָקוֹם הַבְּרִכָּה הָעִי נוֹוֶה וְזִיכּוֹךְ הַגּוֹף וְקִרְבָּת ה' יִתְבַּרֵּךְ, אֲשֶׁר עֵזוֹ וְחִדּוּוֹה בְּמָקוֹמוֹ, שְׁעַל יְדֵי הַחִדּוּוֹה וְהַשְׁמַחָה זֹכֶה לְעֲזוֹת דְּקְדוּשָׁה לְהַתְּקַרֵּב לְצַדִּיקִים, שֵׁם בְּמָקוֹם הַבְּרִכָּה שֶׁל הַתְּקַדְמוֹת מְדֻרָּה לְדִרְגָּה, פִּיקּוּדֵי ה' וְהַמְצוּוֹת שֶׁל תּוֹרָה וְתַפִּילָה לְקִיָּים כֹּל הַמְצוּוֹת, הֵינִים יִשְׂרִים וּמַחֲבִירִים מִלְמַטָּה מִן הַבּוֹר עַד לְמַעְלָה, בְּלִי עֵיּוֹלִים, יִשֶׁר לְתַפִּילָה ה' וְדִבְקוֹת בְּאוֹר אֵין סוֹף שְׂאִין בּוֹ תַפִּיסָה, וּמַחֲבִירִים לְתוֹרָה ה' וְלְצַדִּיקִים הַזּוֹכִים לְתוֹרָה ה' וְתַפִּילָה ה' שְׁנַעֲשֶׂה תּוֹרָתָם, וְעַל יְדֵי אֵלוֹ הַכְּתָרִים זֹכִים לְשִׁמְחָה בַּחֲנִינָה שְׁמַחַת עוֹלָם עַל רֵאשֵׁם, בַּחֲנִינָה פִיקּוּדֵי ה' בַּחֲנִינָה פְּקִידָה וְבְרִכָּה שֶׁל ה' בְּכִנּוּם עַל שֵׁם אֹר הַבִּינָה שְׁמִנְיָה לְבִנְיָה וְלִכֵּן מוֹשִׁי מִחֵי לֵב, שְׁהֵם אֵלוֹ הַפִּיקּוּדִים הֵינִים אֲשִׁבּוּלוֹת שֶׁלָּה שֶׁל הָאִשָּׁה הַכִּשְׂרָה, כִּי הֵם אֲשִׁבּוּלוֹת הָעֲנָבִים וְהַשְּׁגָת אֹר נִשְׁמָת וּסוּד הַמְצוּוֹת וּפִיקּוּדֵי ה', מֵהֶם יוֹצֵא יִין הַתּוֹרָה לְהַשְׁקוֹת עִם ה', מִתּוֹרָת חֶכֶם הָאֲמִת מִשֶׁה רִבְנּוּ, וְזֶה כִּים כּוֹלֵם לְתַפִּילָה וְדִבְקוֹת בַּחֲנִינָה יְרוּשָׁלַיִם קָרִיָה נֶאֱמָנָה אֲשֶׁר תִּכְנֶה בְּמַהֲרָה בִּימֵינוֹ אֲמֵן וְיִשְׁמַע בְּרֵאשִׁית הַשְּׁנָה מֵאֲמַר הַשְּׁלֵם קוֹל דְּקְדוּשָׁה קוֹל שׁוֹפֵר לְשַׁפֵּר הַמַּעֲשִׂים לְעֵלּוֹת מְדֻרָּה לְדִרְגָּה עַד אֵין סוֹף, בְּיוֹם הַהוּא יִתְקַע בְּשׁוֹפֵר גָּדוֹל בְּמַהֲרָה בִּימֵינוֹ אֲמֵן.

עלון זה מטרתו לעודד את הציבור לגלות ולחדש בהבנת מאמרי זוהר, על פי תורותיו של רבנו הקדוש, אשר המה הקדמות עמוקות לכל חלקי התורה ובפרט ללימוד זוהר, כפי המובא בדבריו: "אמר התורה שלי היא כולה הקדמות" (שיחות הר"ן קצ"ט). והוא בעיקר לפי הכלל החמישי לדרך לימוד ליקוטי מוהר"ן המובא בספר ביאור הליקוטים להרב רבי אברהם בן רבי נחמן זצוק"ל. וזה לשונו "...הוא כל מקרא או מאמר חז"ל, שמזכיר קצת מואת לאיזה ענין, מוכר בוונתו על כל הענין ונכנס ונתבאר כל המקרא והמאמר חז"ל בזה הענין". עכ"ל. כלומר שכללי התורה וההקדמות שמביא רבינו הקדוש בתורתו המה מפרשים את כל המאמר שמביא בדבריו רק את חלקו בספריו. והבא לעיין בתורתו ובזוהר, יראה בעיניו ממש איך כל כללי תורתו נמצאים בכל מאמר זוהר והוא פלאי. ויש להבין קצת הענין בפרטות כי ידוע אשר נשמות רבנו הקדוש נשמות רשב"י אחת המה, כמוכא רמז לכך בספר כוכבי אור, כי גימטריה נחמן בן שמחה וכן גימטריה שמעון בן יוחאי חושבן דין כחושבן דדיון. לכן נרמזו אור חכמתם הגדול בשם העלון נחל זוהר, שהרי נחל הוא על שם הנחל נובע מקור חכמה המאיר ומגלה זהר רשב"י הנסתר, שהוא אור זוהר הקדוש. נא ונא ראו בעצמכם לחדש בדרך לימוד זה להוציא עצות למעשה ולהתחזקות בעבודת ה' ויתקיים בנו מאמר זוהר: **בהאי חיבורא דילך דאיהו ספר זוהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי. במהרה בימינו אמן.**

עצות על פי הלימוד

- א. צריך האדם להתבשר מאד לפני השם ותברך שלא לעשות נגר רצונו חס ושלום, מכל שכן שלא לעשות איזה חטא ועוון חס ושלום. והבושה היא מעלה גדולה מאד, כי עקר היראה היא הבושה, ואם לא ימשיך עליו בוש דקדשה בעולם הזה כנ"ל – יתבשר בעולם הבא, שזה קשה מכל העושים; כי צער הבושה לעתיד לבוא קשה מאד מאד, והוא קשה יותר אפילו מניחום המר, ואפילו כל צדיק יתבשר בפני חברו הגדול ממנו במעלה.
- ב. צריך האדם דוקא שיהיה לו עזות דקדשה, כי אי אפשר לבוא לצדיקי אמת ולהתקרב אל הקדשה כי אם עלידי עזות דוקא, כמו שאמרו רז"ל: "הוי עז כנמר".
- ג. כששומע קול הצדיק אינו שומע עצם הקול, כי אם קול ההברה, ועליכן אין נשבר עזות גופו עדיו. ולזה צריכין שמושו, דהינו שישמש הגוף להנשמה בעשיית מצוות מעשיות, וכן ישמש את החכם. ועלידי זה יוכה לשמע קול החכם, וקול אנהתו ובעקתו של עצמו, ואז יוכה לשבר עזות גופו עלידי זה כנ"ל:
- ד. לבוא לעזות דקדשה הוא עלידי שמחה. כי עקר עזותו והתחזקותו של האדם להתקרב לעבודת ה' הוא עלידי שמחה וחדוה, בחינת "כי חדות ה' הוא מעדכם".

תפילה על פי הלימוד

אשר בארץ המה, אשר אנו וכל עמך בית ישראל הולכים וסובכים, ומשתטחים על קבריהם וציון שלהם בכל ערב ראש השנה, ופורשים בפניו לפניו ומתפללים ומתחננים אליך בקריה בכריעה בהשתחויה בלב נשבר ונדבא. הוסה עלינו ברחמיך הרבים, ותעזר לנו נשמת כל הצדיקים אמתים אשר נשמתם בגבחי מרומים ברום המעלות בעולמות העליונים הקדושים. שכל נשמות הצדיקים הקדושים האמתים ירדו למטה בראש השנה ויהיו עמנו בקרב עמך ישראל. ויעזרו אותנו להתפלל ולהתחנן בראש השנה, ולהכניע ולגרש השטן בראש השנה, ולשבר ולכפול כל מיני עזות דסגרא אהרא מעלינו ומעל כל עמך בית ישראל על ידי התפללות והתקיעות של ראש השנה הקדוש, עד שנוקה להמשיך עלינו ועל כל עמך בית ישראל קדשה וטהרה בראש השנה על כל השנה בלה. ונוקה לתמן שני ההותמות דקדשה חותם בתוך חותם בירח האיתנים, בראש השנה ויום הכפורים וסכות והושענא רבא ושמיעי עצרת. ויעלו קולינו לפניך לרצון, ונוקה לשמחה דקדשה בשלמות תמיד. ותכתב ותחתם אותנו ואת כל עמך בית ישראל לחיים טובים וארוכים ולשלום, חיים של יראת שמים, חיים אמתים, חיים שנוקה בהם לחיי עולם, לחיים נצחיים:

תמיד, בגוף ונפש באמת בתכלית השלמות: רבנו של עולם, אתה ידעת שכל קדשתנו תלויה בימי ראש השנה הקדושים שהוא התחלת השנה, יום ראשון בשנה, זה היום תחלת מעשיך וזרזן ליום ראשון, אשר משם נמשך הקדשה על כל השנה בלה. חס וחמל עלינו, ועזרנו וזכנו לקבל ראש השנה בקדשה גדולה ובשמחה גדולה, ותעזרנו שנוקה לטהר ולקדש מחשבתנו מאד בראש השנה בקדשה ובטהרה גדולה ועצומה מאד באמת בראוי בראש השנה, באשר אתה ידעת איך צריכים להזהר לשמר את המחשבה בקדשה בראש השנה. ונוקה בזכות ובה צדיקי אמת שיהיה נשלם על ידינו כל התקנים והיהודים והקדשות שצריכים לתמן וליחד למעלה בראש השנה ויום הכפורים, ולהמשיך קדשה עלינו ועל כל עמך בית ישראל בראש השנה על כל השנה בלה. "מרשית השנה ועד אחרית שנה" כי אתה ידעת כי בגלותנו המר הזה, בעיקבא דמשיחא, אין לנו שום כח והתחזקות דקדשה כי אם על ידי ראש השנה הקדוש אשר נתת לנו ברחמיך מתנה טובה ויקרה. ואנחנו בענינו אין לנו שום שכל ודעת איך ובאיזה אופן להמשיך עלינו קדשת ראש השנה בראוי. אתה ידעת את לבבנו, קומה בעזרתנו בעת צרה הזאת באהרית הימים, ונעזרנו והושיענו. וחמל נא עלינו, אדוני אלוקינו, אבינו מלכנו צורנו וגואלנו, ורחם עלינו בזכות צדיקי אמת שבידך הזה, ובזכות צדיקי אמת הקדושים

ובכן יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלקי אבותינו, שתחמל עלינו ותהיה בעזרנו ותזכנו לשמחה וחדוה דקדשה ונוקה להיות בשמחה תמיד. וחדות ה' יהיה מעוננו. ונוקה עלידיה לעזות דקדשה. ותעזרנו בכל עת לזכות לקולות דקדשה. ותתן בלבנו התחזקות והתאמצות לצעק ולזעק אליך תמיד. ותחמל עלינו ותושיענו שנוקה אנחנו ולבנו לשמע היטב כל הקולות דקדשה, ויכנסו בלבנו היטב, הן קול מוכיחי אמת הן קול נגון וזמרה ושירות ותשבחות לשמך ולעבודתך, הן קול הקדוש של השופר, הן קול אנהותינו וצעקותנו ותפלותינו, מה שאנחנו בעצמנו מתאנחים וצועקים ומתחננים ומתפללים אליך יהוה אלהינו, הן שאר כל הקולות שבקדשה – כלם נוכה לעורך ולשמעם היטב, ויכנסו בלבנו ובאנחנו, ויטו ללבנו אליך באמת. ונוקה לקבל על ידם עזות דקדשה, להתגבר על עזות הגוף, באופן שאוכל לשבר ולהכניע ולכפול עזות הגוף למרי ויתבטלו כל תאוות הגוף ומדותיו הרעים, ויתבטל הגוף לגבי הנשמה הקדושה. ואז נהיה להיות עז כנמר בעבודתך ובתורתך וביראתך, עד שאנוקה שתוכל הנשמה לרחם על בשר גופי, שתתקרב הנשמה להגוף ותגלה לו ותאיר בו מכל הארה ומכל השנה שהנשמה משגת תמיד בכל עת. עד שתגיע גם להנשמה טובה עלידיה, שתוכל הנשמה להור למעלתה תמיד עלידי הרשימות של ההארות, שהאירה בבשר הגוף. ונוקה להיות דברים בך

לעילוי נשמות
הרב מאיר צבי בן הרב נחמן ישראל
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמות
מרז תמו בת דוד והיובא פריחה
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמות
הקדוש אלישע יהונתן בן חגי. ה' יקום דמו
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמות
הקדוש אליהו יעקב בן אבידע. ה' יקום דמו.
ת.נ.צ.ב.ה.

ליצירת קשר להארות ותרומות nahalzohar@gmail.com

לעילוי נשמות
דבורה בת חיים
ת.נ.צ.ב.ה.